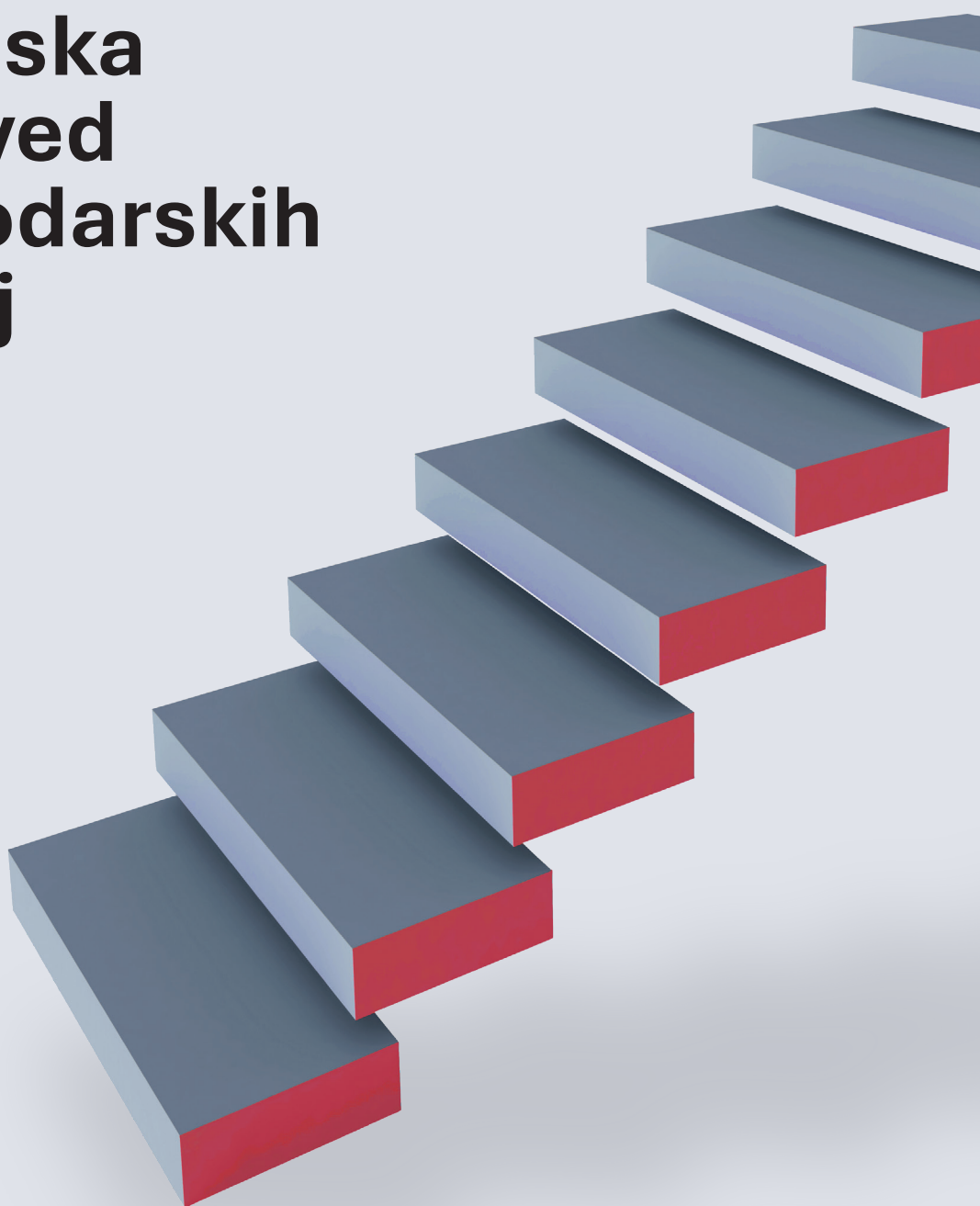

Jesenska napoved gospodarskih gibanj

2024

Jesenska napoved gospodarskih gibanj 2024

Izdajatelj: UMAR, Gregorčičeva 27, Ljubljana

Odgovarja: mag. Marijana Bednaš, v. d. direktorja

Urednice:

Nataša Todorović Jemec, MSc, Urška Brodar in mag. Barbara Bratuž Ferk

Pri pripravi publikacije so sodelovali (po abecednem vrstnem redu):

mag. Marijana Bednaš, Lejla Fajič, mag. Marjan Hafner, mag. Matevž Hribernik, dr. Laura Južnik Rotar, dr. Alenka Kajzer, mag. Rotija Kmet Zupančič, Mojca Koprivnikar Šušteršič, mag. Mateja Kovač, mag. Janez Kušar, dr. Andrej Kuštrin, Urška Lušina, mag., dr. Jože Markič, mag. Tina Nenadič Senica, Mitja Perko, mag., Jure Povšnar, Denis Rogan, mag., mag. Eva Helena Šarec, mag. Ana Vidrih

Tehnično urejanje in prelom:

Mojca Bizjak, Bibijana Cirman Naglič

Lektura: Špela Potočnik

Tisk: Eurograf d.o.o.

Naklada: 160 izvodov

Prvi natis

Ljubljana, september 2024

ISSN 2536-362X (tisk)

ISSN 2536-3638 (pdf)

Publikacija je brezplačna.

©2024, Urad RS za makroekonomske analize in razvoj

Razmnoževanje publikacije ali njenih delov ni dovoljeno.

Objava besedila in podatkov v celoti ali deloma je dovoljena le z navedbo vira.

Kazalo

	Povzetek	5
1	Izhodišča Jesenske napovedi gospodarskih gibanj 2024	11
2	Jesenska napoved gospodarskih gibanj v Sloveniji	16
2.1	Bruto domači proizvod	16
2.1.1	Izvozni del gospodarstva	21
2.1.2	Investicijska dejavnost	23
2.1.3	Končna potrošnja gospodinjstev in države	24
2.2	Zaposlenost in brezposelnost	25
2.3	Plače	29
2.4	Inflacija	30
2.5	Tekoči račun plačilne bilance	33
3	Tveganja za uresničitev napovedi	35
4	Rast potencialnega BDP	37
5	Literatura in viri	39
	Statistična priloga	41

Povzetek

Gospodarska rast se bo letos umirila (1,5 %) in bo nižja od pomladanskih pričakovanj (2,4 %). Po prvi letni oceni SURS se je bruto domači proizvod lani povečal za 2,1 %, kar je za 0,5 o. t. višje od prve ocene na podlagi četrtnih podatkov; spremenila se je tudi struktura rasti, s tem pa tudi izhodišča za pripravo napovedi. Medletna rast BDP je v prvi polovici leta znašala 1,4 %, zaznamovali so jo upad investicij, občutna krepitev zalog, zmerna rast zasebne potrošnje in močna rast državne potrošnje. Ob visoki rasti domače potrošnje (skupaj z zalogami) se je uvoz močno povečal, izvoz pa je bil medletno nižji, kar je vplivalo na velik negativen prispevek salda menjave s tujino k rasti BDP. Napoved gospodarske rasti za leto 2024 (1,5 %) je za 0,9 o. t. nižja kot v Pomladanski napovedi. Pričakujemo, da bo rast izvoza ob nižji rasti tujega povpraševanja nižja kot v Pomladanski napovedi. Rast izvoza bo ob stroškovnih pritiskih zaradi rastočih stroškov dela na enoto proizvoda tudi letos nižja od rasti tujega povpraševanja. Ob šibki rasti aktivnosti v naših najpomembnejših trgovinskih partnericah za drugo polovico leta pričakujemo nizko četrtno rast izvoza blaga in dodane vrednosti v predelovalnih dejavnostih. V nasprotju s pomladanskimi pričakovanji o rasti investicij za letos napovedujemo njihovo stagnacijo. Investicije države, ki so v deležu BDP med najvišjimi v EU, bodo letos nekoliko višje kot lani in se bodo v drugi polovici leta okrepile, zasebne investicije v zgradbe in objekte pa naj bi stagnirale, saj podatki o izdanih gradbenih dovoljenjih za gradnje stavb ne nakazujejo okrepitve. Ob pričakovani rasti aktivnosti v izvoznem sektorju pa letos pričakujemo zmerno rast investicij v opremo in stroje. Rast zasebne potrošnje se bo po lanski stagnaciji letos okrepila. Podprta je z visoko zaposlenostjo, nadaljnjo realno rastjo plač oziroma realnega razpoložljivega dohodka, nižjo inflacijo in večjim optimizmom potrošnikov. Gospodinjstva so v prvi polovici leta sicer več trošila za nakupe osebnih avtomobilov, turistične storitve v tujini in živila, manj pa za neživila in prenočitve doma. Na rast zasebne in državne potrošnje pa letos metodološko vplivata ukinitve dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja in uvedba obveznega zdravstvenega prispevka; ta sprememba vpliva na relativno nižjo rast zasebne in višjo rast državne potrošnje, na ravni BDP je učinek nevtralen. Rast državne potrošnje bo letos še nekoliko višja, kot smo pričakovali spomladi, zaradi višje realizacije v prvem polletju, na kar je vplivala tudi poplavalna obnova, ki je relativno bolj kot investicijske izdatke države v tem obdobju okrepila izdatke za blago in storitve. Rast uvoza bo ob visoki rasti domače potrošnje, vključno z zalogami, precej presežala rast izvoza, zato bo saldo menjave s tujino negativen.

V prihodnjih dveh letih pričakujemo višjo rast BDP (2,4 % leta 2025 in 2,5 % leta 2026). Ob nekoliko višji rasti tujega povpraševanja se bosta okrepili rast izvoza in dodane vrednosti v predelovalnih dejavnostih. Leta 2026 v izvoznem sektorju pričakujemo tudi pozitiven vpliv investicije v proizvodnjo novega osebnega vozila in zagona proizvodnje v novem farmacevtskem obratu. Rasla bo tudi storitvena menjava. Izboljšanje gospodarskih razmer v glavnih trgovinskih partnericah bo pozitivno vplivalo tudi na investicijske odločitve v predelovalnih dejavnostih. Na podlagi podatkov o izdanih gradbenih dovoljenjih pričakujemo krepitev gradbene aktivnosti. Na rast v gradbeništvu bo vplivala tudi visoka investicijska aktivnost države, vključno z ureditvijo protipoplavne zaščite in obnove ter investicijami v okviru porabe sredstev iz Načrta za okrevanje in

odpornost. Rast zasebne potrošnje se bo ob višji realni rasti dohodkov v naslednjih dveh letih okrepila. Na to bosta vplivali nadaljnja rast plač in nižja inflacija, kar bo zviševalo kupno moč prebivalstva. V napovedi predpostavljamo, da se bo nagnjenost k varčevanju v naslednjih dveh letih znižala in nekoliko bolj približala dolgoletnemu povprečju. Rast državne potrošnje bo v letu 2025 zmernejša (1,7 %), v letu 2026 pa se bo zaradi polne uveljavitve *Zakona o dolgotrajni oskrbi* (ZDOsk, 2023) ponovno nekoliko okrepila (4,1 %).

Zaposlenost je rekordno visoka, brezposelnost pa najnižja doslej; rast zaposlenosti in zmanjševanje brezposelnosti se bosta še nadaljevala; visoka raven in veliko pomanjkanje delovne sile pa v prihodnjih dveh letih ne bosta omogočala vidnejše rasti zaposlenosti. V prvi polovici leta sta se medletna rast zaposlenosti in upadanje števila registriranih brezposelnih umirila. Ob tem je zaposlenost rekordno visoka, brezposelnost pa najnižja doslej. Tudi v drugi polovici leta pričakujemo šibko rast zaposlenosti, zato bo njeno letošnje povečanje (0,5 %) nižje kot lani (1,6 %). Število registriranih brezposelnih bo v povprečju leta padlo z lanskih 48,7 na slabih 46 tisoč. V prihodnjih dveh letih se, kljub predvideni višji gospodarski rasti, zaposlenost ne bo bistveno okrepila zaradi že visoke ravni in omejitev na strani ponudbe delovne sile, a bodo njeno pomanjkanje nekoliko omilili nekateri ukrepi za lažje zaposlovanje in pridobivanje tuje delovne sile. Število registriranih brezposelnih bo padlo na 44,6 tisoč v povprečju leta 2025 in 44,1 tisoč v povprečju leta 2026.

Nominalna rast skupne povprečne bruto plače bo letos ostala visoka (6,2 %), v prihodnjem letu pa se bo zaradi predvidene uveljavitve reforme plačnega sistema v javnem sektorju še nekoliko okrepila. V javnem sektorju bo letos rast (4,4 %) sicer nižja kot lani (10,3 %), a se bo znova povečala s prihodnjim letom (na 7,1 %), ko je v januarju predvidena uveljavitev reforme plačnega sistema. V zasebnem sektorju bo rast plač letos še visoka (7,1 %) in bo taka ostala tudi v prihodnjih dveh letih (v povprečju 6 %). S tem se bodo ohranjali pritiski na že lani precej poslabšan stroškovno konkurenčni položaj slovenskih podjetij, zaradi česar ne pričakujemo še večjega povišanja plač. Napoved rasti bruto plač sicer spremljajo precejšnja tveganja. Ta so v javnem sektorju povezana s še nedorečenimi elementi reforme plačnega sistema, v zasebnem sektorju pa z večjim pritiskom na rast plač zaradi pomanjkanja delovne sile in izrazitejšim demonstrativnim učinkom, ki ga lahko ima povišanje plač v javnem sektorju.

Inflacija se je letos občutno znižala in bo v povprečju leta (2,1 %) bistveno nižja od pomladanskih pričakovanj (2,7 %). Pričakujemo, da se bo do novembra ohranjala na nizki ravni, konec leta in predvidoma v začetku prihodnjega leta pa se bo ponovno povišala zaradi učinka nizke osnove in izteka preteklih ukrepov za zajezitev visokih cen energentov. Predpostavka napovedi je, da bodo razmere na trgih energentov ostale stabilne. Bodo pa medletne rasti cen energentov precej nihale zaradi izteka začasnih ukrepov za blaženje posledic energetske druginje. Večje učinke pričakujemo predvsem v letu 2025, ob upoštevanju ponovni uvedbi prispevka za OVE in SPTE. Pričakujemo, da se bo v nadaljevanju leta nekoliko zvišala rast cen hrane, a bo še vedno umirjena. Rast cen storitev bo eden glavnih dejavnikov inflacije tudi v prihodnje, predvsem v povezavi z nadaljnjo rastjo plač. Rast cen neenergetskega industrijskega blaga bo ostala umirjena. Povprečna inflacija se bo letos tako znižala z lanskih 7,4 % na 2,1 %, leta 2025 pa ponovno povišala

na 3,3 %, predvsem zaradi izteka ukrepov za blažitev energetske druginje. Ob umirjanju rasti cen v večini skupin blaga se bo rast cen storitev ohranjala na povišanih ravneh. Leta 2026 naj bi se inflacija ponovno približala 2 %.

Z uresničitvijo Jesenske napovedi so povezane nekatere negotovosti, ki izhajajo iz geopolitičnih in gospodarskih razmer v mednarodnem okolju in lahko vplivajo na hitrost pričakovanega okrevanja ter umirjanja inflacije v trgovinskih partnericah. Negotovosti so prisotne tudi v domačem okolju in so povezane z vplivi poslabšane konkurenčnosti na izvozni sektor gospodarstva in zlasti z zmogljivostmi za izvajanje visoke investicijske aktivnosti države v prihodnjih letih ter nedorečenostjo nekaterih reformnih ukrepov; nekaj je tudi možnosti za višjo rast od napovedane v osrednjem scenariju. Stopnjevanje pritiskov na konkurenčnost evrskega območja, povečanje trgovinskih konfliktov med EU in glavnimi trgovinskimi partnericami ter večanje geopolitične negotovosti lahko vplivajo na nižjo gospodarsko rast v trgovinskih partnericah od predvidene v osnovnem scenariju. Negotovost in tveganja v evrskem območju in v Sloveniji so povezana tudi z morebitno trdovratnostjo inflacije, kar bi vodilo k dlje časa povišanim obrestnim meram ter s tem negativno vplivalo na gospodarsko aktivnost in finančno stabilnost. Negotovost, povezana z uresničitvijo napovedi gospodarske rasti, je v domačem okolju povezana z vplivi poslabšane konkurenčnosti na izvozni sektor gospodarstva, zmogljivostjo za izvajanje načrtovane visoke investicijske aktivnosti države, tempom izvajanja poplavlne obnove ter črpanjem sredstev EU in načrtovanimi reformami, ki so pomembne za črpanje sredstev iz sklada za okrevanje in odpornost. So pa tudi možnosti za višjo gospodarsko rast od predvidene v osnovnem scenariju. Te izhajajo predvsem iz morebitnega še uspešnejšega privabljanja delovne sile in pozitivnih učinkov celovitega črpanja sredstev EU skupaj z reformnimi ukrepi.

Glavni makroekonomski agregati Slovenije

	2023	Jesenska napoved (september 2024)		
		2024	2025	2026
BRUTO DOMAČI PROIZVOD				
BDP, realna rast v %	2,1	1,5	2,4	2,5
BDP, nominalna rast v %	12,4	4,5	6,1	5,5
BDP, v mrd EUR, tekoče cene	64,0	66,8	70,9	74,8
Izvoz blaga in storitev, realna rast v %	-2,0	0,9	2,7	3,7
Uvoz blaga in storitev, realna rast v %	-4,5	3,5	3,0	4,1
Saldo menjave s tujino (prispevek k rasti v o. t.)	2,3	-1,9	-0,1	-0,1
Zasebna potrošnja, realna rast v %	0,1	1,6	2,5	2,4
Državna potrošnja, realna rast v %	2,4	8,5	1,7	4,1
Bruto investicije v osnovna sredstva, realna rast v %	3,9	0,0	3,5	3,5
Sprememba zalog in vrednostni predmeti (prispevek k rasti v o. t.)	-1,5	0,8	0,0	-0,1
ZAPOSLENOST, PLAČE IN PRODUKTIVNOST				
Zaposlenost, statistika nacionalnih računov, rast v %	1,6	0,5	0,6	0,5
Št. registriranih brezposelnih, povprečje leta, v tisoč	48,7	45,7	44,6	44,1
Stopnja registrirane brezposelnosti v %	5,0	4,6	4,5	4,4
Stopnja brezposelnosti po anketi o delovni sili v %	3,7	3,7	3,7	3,6
Bruto plače na zaposlenega, nominalna rast v %	9,7	6,2	6,6	5,5
Bruto plače na zaposlenega, realna rast v %	2,1	4,0	3,2	3,1
- zasebni sektor	1,9	4,9	2,9	3,2
- javni sektor	2,7	2,3	3,7	2,9
Produktivnost dela (BDP na zaposlenega), realna rast v %	0,5	1,0	1,8	2,1
PLAČILNOBILANČNA STATISTIKA				
SALDO tekočega računa plačilne bilance v mrd EUR	2,9	1,8	1,6	1,6
- v primerjavi z BDP v %	4,5	2,8	2,3	2,1
CENE IN EFEKTIVNI TEČAJ				
Inflacija (dec./dec.), v %	4,2	2,3	3,3	2,2
Inflacija (povprečje leta), v %	7,4	2,1	3,3	2,3
Realni efektivni tečaj – deflator stroški dela na enoto proizvoda	3,3*	2,6	2,5	1,6
PREDPOSTAVKE				
Tuje povpraševanje (uvoz trgovinskih partneric), realna rast v %	-0,9	1,4	3,0	3,1
BDP v evrskem območju, realna rast v %	0,4	0,8	1,3	1,5
Cena nafte Brent v USD/sod	82,5	81,9	75,7	73,0
Cene neenergetskih surovin v USD, rast	-10,7	7,0	1,5	0,5
Razmerje USD za 1 EUR	1,082	1,086	1,091	1,091

Vir: za leto 2023 SURS (2024), BS (2024), ECB (2024a), EIA (2024), Eurostat (2024); za obdobje 2024–2026 napoved UMAR.

Opomba: * za leto 2023 je ocena UMAR, ki za Slovenijo za stroške dela na enoto proizvoda (NULC) upošteva prve letne ocene BDP za leto 2023 (objava SURS 30. 8. 2024), ki jih podatki ECB ob pripravi publikacije še niso vključevali.

Pri pripravi Jesenske napovedi so bili upoštevani statistični podatki, informacije in sprejeti ukrepi, znani do 6. septembra 2024.

jesenska napoved gospodarskih gibanj 2024

1 Izhodišča Jesenske napovedi gospodarskih gibanj 2024

Gospodarska rast evrskega območja je bila v prvi polovici leta razmeroma skromna, razpoložljivi kazalniki nakazujejo podobno dinamiko aktivnosti tudi v tretjem četrletju. Realni BDP se je v prvem in drugem četrletju zvišal za 0,3 % in 0,2 % (desezonirano), medletno je bil višji za 0,5 in 0,6 %. Po razpoložljivih kazalnikih se v tretjem četrletju nadaljuje podobna rast aktivnosti. Vrednost sestavljenega kazalnika PMI za evrsko območje se je sicer v povprečju julija in avgusta nekoliko znižala v primerjavi s četrletjem prej, a še nakazuje rast aktivnosti, ki jo poganjajo storitve, kazalnik za proizvodnjo v predelovalnih dejavnostih pa je avgusta nakazoval nadaljnje krčenje. Gospodarska klima (ESI) v evrskem območju je bila v povprečju julija in avgusta ob višjem zaupanju med potrošniki nekoliko višja kot četrletje prej.

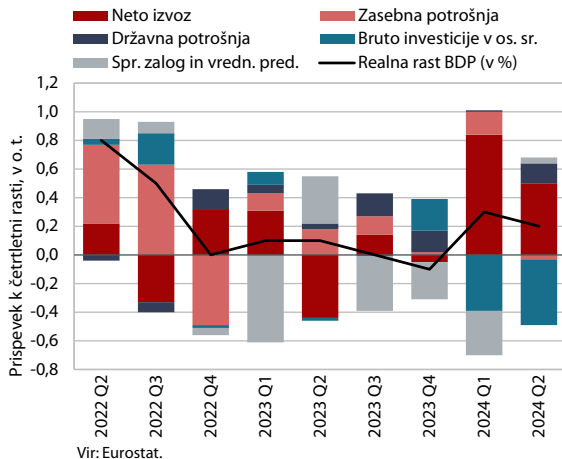
Napovedi mednarodnih institucij za gospodarsko rast v evrskem območju za obdobje 2024–2026 predvidevajo krepitev rasti BDP. Ob nadaljnjem umirjanju inflacije in rasti plač ter visoki zaposlenosti se bo realni razpoložljivi dohodek v povprečju evrskega območja povečal, kar bo krepilo zasebno potrošnjo. Rast bodo ob postopnem sproščanju kreditnih pogojev in nadaljnjem izvajanju mehanizma za okrevanje in odpornost spodbujale tudi investicije, prav tako pa bo h krepitvi ob okrevanju rasti svetovne trgovine prispevalo postopno zvišanje zunanega povpraševanja. Za evrsko območje tako na podlagi napovedi tujih institucij za letos predpostavljamo 0,8-odstotno gospodarsko rast, ob slabenju vpliva zaviralnih dejavnikov (povišana negotovost, visoke obrestne mere, zaostren dostop do kreditov, inflacijski pritiski), ki so bili prisotni v preteklih letih, pa naj bi se rast v letih 2025 in 2026 okrepila, na 1,3 oz. 1,5 %. Za letos predpostavljamo tudi ponovno rast tujega povpraševanja po slovenskem izvozu, ki naj bi se v prihodnjih dveh letih okrepila. Napovedi so izpostavljene veliki negotovosti, ki je povezana predvsem z morebitno nadaljnjo zaostritvijo razmer na Bližnjem vzhodu in v Ukrajini.

Tabela 1: Predpostavke napovedi glede gospodarske rasti v najpomembnejših trgovinskih partnericah in tujega povpraševanja

Realne stopnje rasti BDP, v %	2023	2024		2025		2026
		februar 2024	september 2024	februar 2024	september 2024	september 2024
EU	0,4	0,9	1,0	1,6	1,5	1,7
Evrsko območje	0,4	0,7	0,8	1,4	1,3	1,5
Nemčija	-0,3	0,3	-0,1	1,2	0,7	1,2
Italija	0,9	0,7	0,8	1,2	1,1	1,1
Avstrija	-0,8	0,7	-0,3	1,5	1,3	1,4
Francija	0,9	0,7	1,2	1,2	1,3	1,4
Hrvaška	3,1	2,6	3,7	2,8	3,0	2,8
Tuje povpraševanje, realna rast v %	-0,9	1,8	1,4	3,0	3,0	3,1

Vir: za leto 2023 Eurostat (2024); za obdobje 2024–2026 predpostavke UMAR na podlagi Consensus Economics (2024b, 2024a), ECB (2024b), EK (2024b), Focus Economics (2024b, 2024a), IFW Kiel (2024), IMF (2024), WIIW (2024), ocena UMAR.

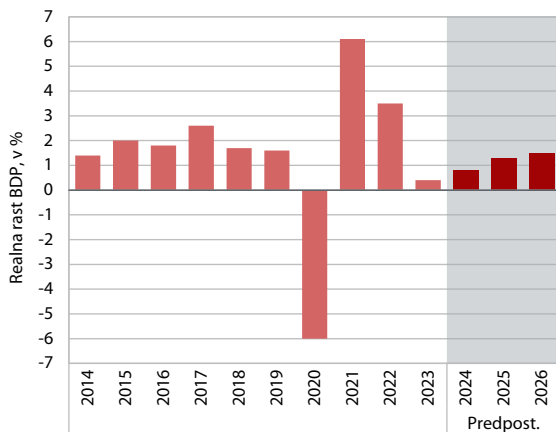
Slika 1: BDP evrskega območja se je v prvem in drugem četrtletju tekoče povečal za 0,3 in 0,2 %, investicije so upadle

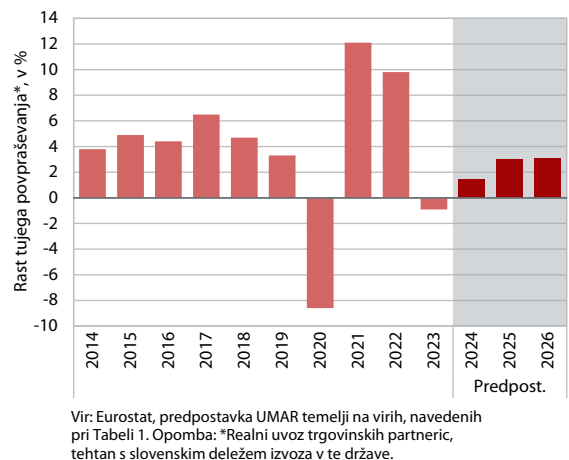
Slika 2: Sestavljeni kazalnik PMI za evrsko območje v začetku druge polovice leta nakazuje podobno rast aktivnosti kot v prvi

Slika 3: Gospodarska rast v evrskem območju se bo letos in v prihodnjih dveh letih krepila

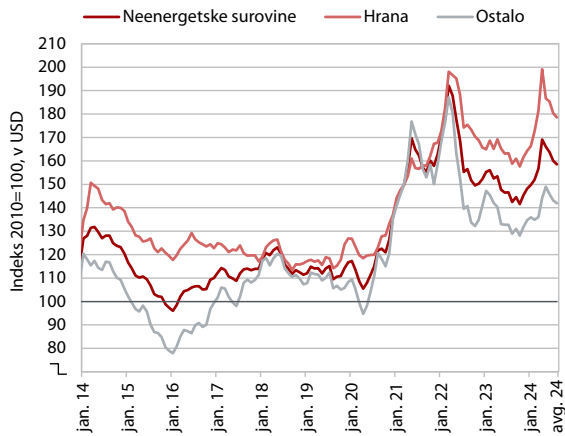

Slika 4: Rast povpraševanja po slovenskem izvozu bo v obdobju 2024–2026 okrevala

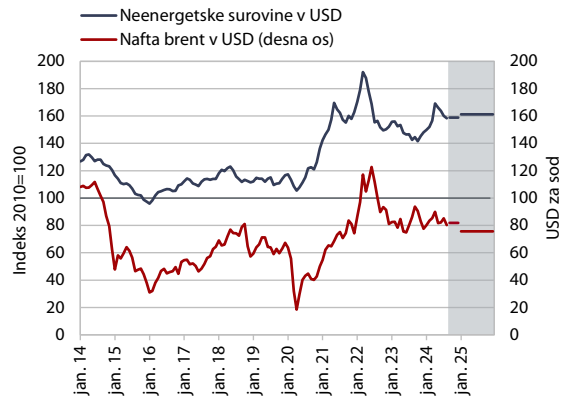
Tehnične predpostavke za cene energentov v obdobju 2024–2026 predvidevajo povprečne cene nafte okoli oziroma malo pod 80 USD/sod in umirjeno rast cen neenergetskih surovin po letošnjem občutnem povišanju (zlasti cen nekaterih prehrabnih surovin). Na podlagi tržnih pričakovanj na terminskih trgih v obdobju med 1. in 14. avgustom 2024 smo za letos upoštevali tehnično predpostavko za povprečno ceno soda nafte Brent v višini 81,9 USD/sod (0,7 % manj kot v letu 2023), ki se v letih 2025 in 2026 še zniža. Evrske cene nafte naj bi se, ob upoštevanju tehnične predpostavke tečaja evra do dolarja, znižale še nekoliko bolj kot dolarske. Za cene neenergetskih surovin smo za leto 2024 na podlagi realizacije v prvi polovici leta, ko so se močno povišale cene prehrabnih surovin, predvsem kakava in kave, predpostavili 7-odstotno rast, prihodnji dve leti pa naj bi se cene zviševale zmerneje.

Slika 5: Cene neenergetskih surovin po močnem zviševanju v začetku leta v zadnjih mesecih tekoče upadajo

Vir: ECB. Opomba: Struktura evrskega območja glede na uporabo surovin.

Slika 6: Za cene nafte predpostavljamo nadaljnje znižanje

Vir: Barchart, ECB, EIA, preračun UMAR.

Opomba: S črto je prikazano letno povprečje z upoštevanjem predpostavke napovedi za leti 2024 in 2025.

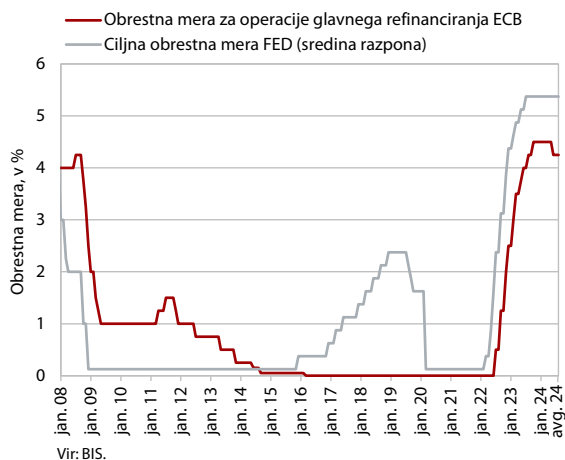
Tabela 2: Predpostavke cene nafte, neenergetskih surovin in tečaja USD/EUR

	2023	2024		2025		2026
		februar 2024	september 2024	februar 2024	september 2024	september 2024
Cene nafte Brent, v USD	82,5	79,7	81,9	75,8	75,7	73,0
Cene nafte Brent, v EUR	76,3	73,3	75,5	69,7	69,3	66,9
Cene neenergetskih surovin, v USD, rast*	-10,6	-2,0	7,0	1,0	1,5	0,5
Tečaj USD/EUR	1,082	1,088	1,086	1,088	1,091	1,091

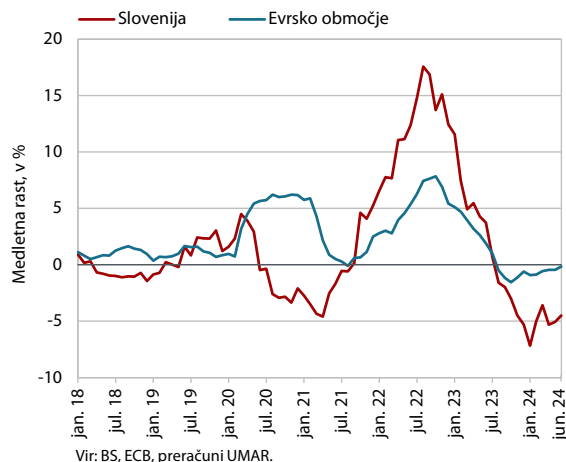
Vir: Barchart (2024), ECB (2024a), EIA (2024), ocena UMAR. Opomba: Predpostavke so narejene na podlagi terminskih cen med 1. in 14. avgustom 2024. *Struktura evrskega območja glede na uporabo surovin.

Inflacija v evrskem območju se je po razmeroma hitrem lanskem umirjanju letos ustalila okrog 2,5 %, ECB pa je junija prvič po letu 2016 znižala vse tri ključne obrestne mere (za 25 b. t.). Nadaljnje odločitve glede višine obrestnih mer bodo odvisne predvsem od prihodnjih inflacijskih gibanj, na katera v zadnjem obdobju pomembno vpliva rast cen storitev, ki se je v zadnjih mesecih ustalila okrog 4 %. Sproščanje denarne politike je že vplivalo na znižanje medbančnih obrestnih mer. Anketa o posojilni aktivnosti bank v evrskem območju pa kaže, da so banke v drugem četrtletju letos še vedno zaostrovale pogoje zadolževanja podjetij, rahlo zaostrovanje pa so pričakovale tudi v tretjem četrtletju. Kreditiranje podjetij v evrskem območju je junija stagniralo (−0,2 %; v Sloveniji je bilo nižje za 4,5 %). ECB nadaljuje postopno normalizacijo denarne politike tudi na drugih segmentih. Sredi preteklega leta je zaključila ponovno investiranje sredstev po programu APP, od julija pa ne investira vseh plačil glavnice zapadlih vrednostnih papirjev, kupljenih v okviru programa PEPP, katerega portfelj se zmanjšuje za povprečno 7,5 mrd EUR na mesec. Sredstva v okviru tega programa bo ECB reinvestirala le še do konca letošnjega leta.

Slika 7: ECB je junija prvič po letu 2016 znižala obrestno mero za operacije glavnega refinanciranja (na 4,25 %)

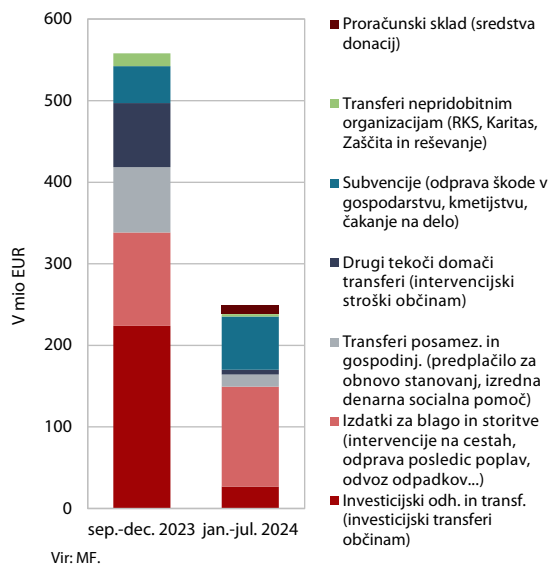
Slika 8: Kreditiranje podjetij je bilo junija v Sloveniji še naprej manjše, v evrskem območju pa enako kot pred letom

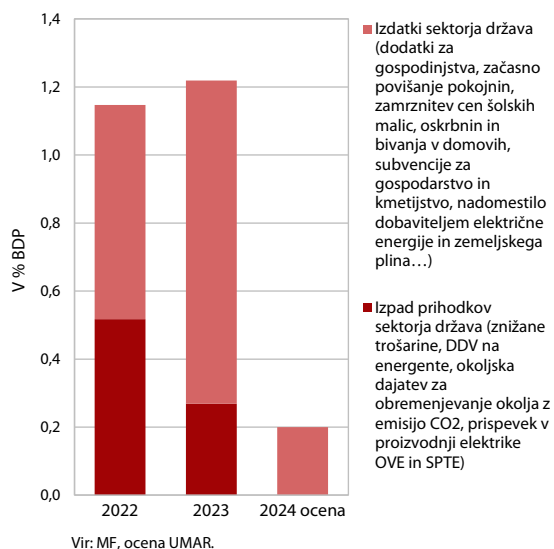
Med začasnimi javnofinančnimi spodbudami v Sloveniji so letos najboljše izplačila povezana z obnovo po poplavih, ki bo skladno z *Zakonom o obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev*¹ sicer dolgotrajnejši proces, ukrepi za blažitev posledic energetske druginje pa se iztekajo. V obdobju od septembra do decembra 2023 je bilo iz državnega proračuna izplačanih 558 mio oz. 0,9 % BDP za sanacijo po avgustovskih poplavih, in sicer za tekoče in investicijske transferje občinam (vključno s predplačili), sanacijo cest in vodotokov, predplačila gospodarstvu in za obnovo stanovanj, izredno socialno pomoč idr. V letošnjem letu do julija pa je bilo izplačanih še 249 mio EUR, od tega največ izdatkov za blago in storitve v povezavi z deli na vodotokih, intervencijah na cestah in odvozi odpadkov ter subvencij gospodarstvu. Investicijski del poplavne obnove in nadomestne gradnje naj bi se v prihodnje okrepil, na tempo izvedbe bodo vplivali zahtevnost in administrativne zmožnosti priprav ustrezne projektne dokumentacije ter razpoložljivost delovne sile v gradbeništvu. Glede na umiritev cen na trgih energentov in njihovo zadostno razpoložljivost so v letu 2024 v veljavi le še nekateri ukrepi za blažitev energetske druginje, in sicer ukrepi regulacije cen (naftni derivati, elektrika in zemeljski plin za gospodinjstva) ter začasna ukinitve prispevkov OVE in SPTE za gospodinjstva. Ocenjujemo, da bodo ti ukrepi v letu 2024 znašali okoli 0,2 % BDP. Poleg teh nepovratnih spodbud so na voljo tudi posojila Javnega sklada RS za regionalni razvoj in Javnega sklada RS za podjetništvo, za kar je bilo letos iz državnega proračuna (z računa finančnih terjatev in naložb) namenjenih 20 mio EUR.

¹ ZORZFS, 2023.

Slika 9: Za obnovo po poplavah je bilo lani iz državnega proračuna izplačanih 558 mio EUR oz. 0,9 % BDP, letos do julija pa še 249 mio EUR

Slika 10: Ukrepi za blaženje posledic energetske krize se iztekajo

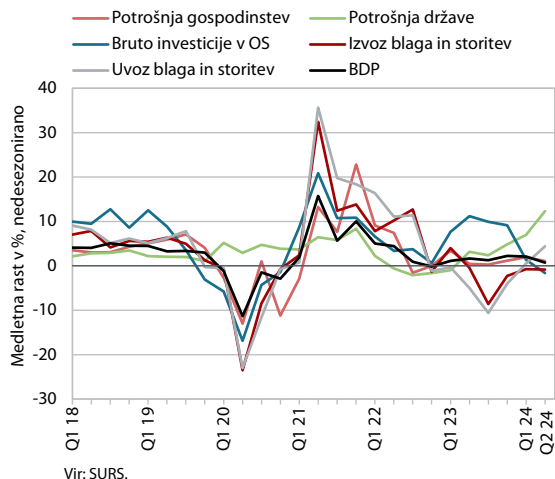
2 Jesenska napoved gospodarskih gibanj v Sloveniji

2.1 Bruto domači proizvod

Gospodarska rast (1,5 %) se bo letos umirila in bo nižja od pomladanskih pričakovanj (2,4 %). Po prvi letni oceni SURS se je bruto domači proizvod lani povečal za 2,1 %, kar je za 0,5 o. t. višje od prve ocene na podlagi četrletnih podatkov; spremenila se je tudi struktura rasti, s tem pa tudi izhodišča za pripravo napovedi (glej Okvir 1). Napoved gospodarske rasti za leto 2024 (1,5 %) je za 0,9 o. t. nižja kot v Pomladanski napovedi. Pričakujemo, da bo rast izvoza ob nižji rasti tujega povpraševanja nižja kot v Pomladanski napovedi. Rast izvoza bo ob stroškovnih pritiskih zaradi rastočih stroškov dela na enoto proizvoda tudi letos nižja od rasti tujega povpraševanja. Skladno z realizacijo v prvi polovici leta, vendar v nasprotju s pomladanskimi pričakovanji, ki so vključevala višjo rast vlaganj v povezavi z obnovo po poplavih in izvajanjem Načrta za okrevanje in odpornost, za letos napovedujemo stagniranje investicij. Rast uvoza pa bo nekoliko višja tudi zaradi večjega povečanja zalog v prvem polletju. Pričakovana rast zasebne potrošnje ostaja enaka kot spomladi, bo pa letos zaradi ukinitve dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja in uvedbe obveznega zdravstvenega prispevka za okoli 1,5 o. t. nižja, kot bi bila sicer. Ta sprememba sicer ne bo imela vpliva na rast BDP, saj se bo s tem povečala državna potrošnja. Skupna rast državne potrošnje bo letos sicer nekoliko višja, kot smo pričakovali spomladi, kar nakazuje višja realizacija v prvem polletju kot posledica poplavne obnove, ki je relativno bolj kot investicijske izdatke države v tem obdobju okrepila izdatke za blago in storitve.

V prihodnjih dveh letih pričakujemo višjo rast BDP (2,4 % leta 2025 in 2,5 % leta 2026). Z nekoliko višjo rastjo tujega povpraševanja se bosta v naslednjih dveh letih okrepili rast izvoza in dodane vrednosti v predelovalnih dejavnostih. Leta 2026 pričakujemo tudi pozitiven vpliv investicije v proizvodnjo novega osebne vozila in zagona proizvodnje v novem farmacevtskem obratu. Rasla bo tudi storitvena menjava. Izboljšanje gospodarskih razmer v glavnih trgovinskih partnericah bo pozitivno vplivalo na investicijske odločitve v predelovalnih dejavnostih. Na podlagi podatkov o izdanih gradbenih dovoljenjih pričakujemo krepitev gradbene aktivnosti. Na rast v gradbeništvu bo vplivala tudi visoka investicijska aktivnost države, vključno z ureditvijo protipoplavne zaščite in obnove ter investicijami v okviru porabe sredstev iz Načrta za okrevanje in odpornost. Rast zasebne potrošnje se bo ob višji realni rasti dohodkov v naslednjih dveh letih okrepila na okoli 2,5 %. Na to bosta vplivali nadaljnja rast plač in nižja inflacija, kar bo zviševalo kupno moč prebivalstva. V napovedi predpostavljamo, da se bo nagnjenost k varčevanju v naslednjih dveh letih nekoliko bolj približala dolgoletnemu povprečju. Rast državne potrošnje bo v letu 2025 zmernejša (1,7 %), v letu 2026 pa se bo zaradi polne uveljavitve *Zakona o dolgotrajni oskrbi* (ZDOsk, 2023) ponovno nekoliko okrepila (4,1 %).

Slika 11: Gospodarska rast se je v drugem letošnjem četrtletju občutno umirila

Slika 12: Gospodarska klima se v zadnjih mesecih izboljšuje in ostaja višja kot pred letom

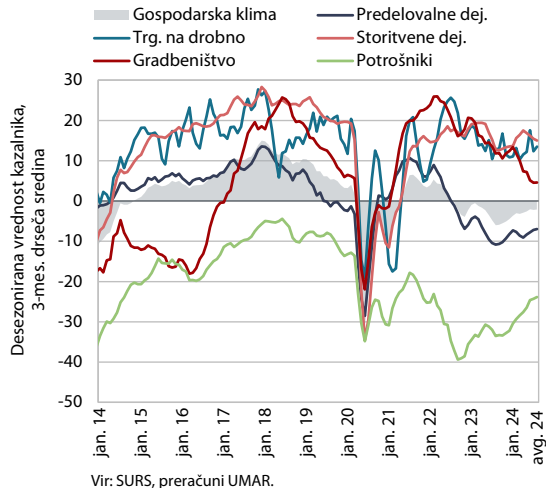
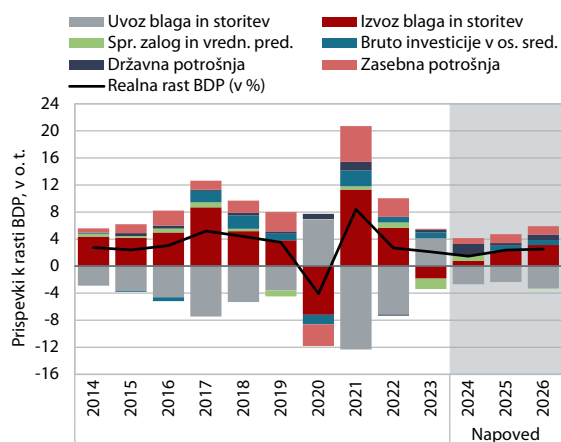

Tabela 3: Napoved gospodarske rasti za obdobje 2024–2026

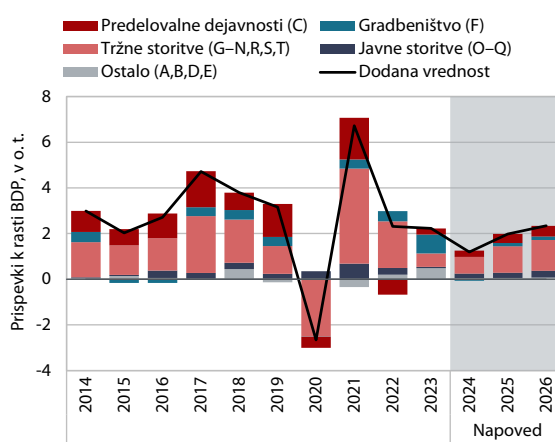
Realne stopnje rasti, v %	2023 (SURS)		2024		2025		2026
	februar 2024	avgust 2024	februar 2024	september 2024	februar 2024	september 2024	september 2024
Bruto domači proizvod	1,6	2,1	2,4	1,5	2,5	2,4	2,5
Izvoz	-2,0	-2,0	1,5	0,9	3,2	2,7	3,7
Uvoz	-5,1	-4,5	3,7	3,5	4,0	3,0	4,1
Saldo menjave s tujino (prispevek k rasti v o. t.)	2,8	2,3	-1,6	-1,9	-0,4	-0,1	-0,1
Zasebna potrošnja	1,3	0,1	1,6	1,6	2,0	2,5	2,4
Državna potrošnja	2,4	2,4	6,8	8,5	1,9	1,7	4,1
Bruto investicije v osnovna sredstva	9,5	3,9	4,2	0,0	4,0	3,5	3,5
Sprememba zalog in vrednostni predmeti (prispevek k rasti v o. t.)	-4,4	-1,5	1,0	0,8	0,5	0,0	-0,1

Vir: za leto 2023 SURS (2024), za obdobje 2024–2026 napoved UMAR.

Slika 13: Prispevki agregatov potrošnje k rasti BDP

Slika 14: Prispevki rasti dodane vrednosti posameznih dejavnosti k rasti BDP

Okvir 1

Prva letna ocena BDP za leto 2023

Z objavo prve ocene BDP za leto 2023 na podlagi letnih podatkovnih virov so se spremenila izhodišča za pripravo napovedi. SURS je konec avgusta 2024 objavil prvo letno oceno BDP za leto 2023 in revidirane podatke nacionalnih računov za obdobje od leta 1995. BDP se je po najnovjši oceni v letu 2023 realno povečal za 2,1 %, kar je za 0,5 o. t. višje od februarske ocene, ki je bila narejena na podlagi četrletnih podatkov. V tekočih cenah je bilo povečanje BDP leta 2023 glede na leto 2022 za 991 mio EUR večje kot po predhodni oceni. Četrletni podatki (tako letošnji kot lanski) bodo z revidiranimi letnimi usklajeni šele 30. septembra 2024, kar pomeni dodatno negotovost pri oblikovanju napovedi.² Revizija podatkov za obdobje 1995–2022 je bila manjša kot za leto 2023, povprečna sprememba gospodarske rasti pa je bila zanemarljiva.

Po letni oceni je nominalna sprememba v EUR 23/22 večja kot po februarski oceni pri večini izdatkovnih komponent BDP, z izjemo investicij v osnovna sredstva in zasebne potrošnje; na proizvodni strani so bile največje razlike v industriji (brez predelovalnih dejavnosti) ter trgovini, prometu in gostinstvu. Največja razlika v nominalni spremembi 23/22 je v oceni spremembe zalog. Nova ocena nominalne spremembe v letu 2023 je od prejšnje ocene višja za kar 1.739 mio EUR in je tudi vsebinsko znatno drugačna od februarske. Iz februarske ocene je tako izhajalo, da je lani slovensko gospodarstvo znižalo zaloge za več kot 1 milijardo EUR, po novem pa je slovensko gospodarstvo lani povišalo zaloge, in to za več kot pol milijarde EUR. Prispevek spremembe zalog k rasti BDP je tako zdaj veliko manj negativen (–1,5 o. t.)³ kot po prvi oceni (–4,4 o. t.). **Bistveno višja lanska osnova vpliva na nižjo napoved prispevka spremembe zalog, kar tudi vpliva na nižjo napoved rasti BDP od pomladanske.** Po drugi strani

² Zlasti glede višine prenosa v letošnje leto in v letošnje drugo polletje.

³ Prispevek zalog tudi po novem ostaja negativen, saj je bilo povečanje zalog manjše kot leto prej.

pa je rast investicij v osnovna sredstva po letni oceni nižja (za 5,6 o. t.). Znotraj tega se je izrazito spremenila rast investicij v zgradbe in objekte: po četrtletnih podatkih je bila rast 24-odstotna, novi podatki pa kažejo na precej nižjo, 12-odstotno rast. Realni medletni padec uvoza blaga in storitev se je po uskladitvi z novimi plačilnobilančnimi viri zmanjšal (po novih podatkih se je leta 2023 uvoz zmanjšal za 3.346 mio EUR in ne za 3.621 mio EUR), realni medletni padec izvoza blaga in storitev pa je ostal nespremenjen (v tekočih cenah pa se je izvoz leta 2023 glede na leto 2022 zmanjšal za 244 mio EUR in ne za 704 mio EUR).⁴ Relativno manjši realni padec uvoza je vplival na zmanjšanje pozitivnega prispevka salda menjave s tujino k rasti BDP (glede na predhodno oceno se zmanjšal z 2,8 na 2,3 o. t.). Razlika v nominalnem prirastu zasebne potrošnje (23/22) je -303 mio EUR. Ob nižji oceni sredstev za zaposlene (za 689 mio EUR) ter zmanjšanju bruto poslovnega presežka in bruto raznovrstnega dohodka gospodinjstev in NPISG (za 535 mio EUR)⁵ se je po naši oceni v letu 2023 zmanjšal tudi razpoložljivi dohodek gospodinjstev. Posledično je nagnjenost slovenskih gospodinjstev k varčevanju, ki je pred revizijo znašala 15,1 %, po novi oceni nižja⁶. Ocena realne rasti državne potrošnje je ostala nespremenjena.⁷ Velike razlike so bile tudi na proizvodni strani BDP, kjer je bila nominalna sprememba (23/22) dodane vrednosti v skupini trgovine, prometa in gostinstva (GHI) po novem višja za 636 mio EUR, realna rast pa je 1-odstotna (prej -1,0 %). Za 935 mio EUR se je povečala sprememba (23/22) dodane vrednosti v industriji (skupina BCDE⁸), katere realna rast po novem znaša 3,7 % (prej 0,6 %). Realna rast dodane vrednosti v predelovalnih dejavnostih (C) po novi oceni znaša 1,3 % (prej 0,8 %), kar nakazuje, da je do občutnega popravka prišlo v dejavnostih BDE⁹. Za 207 mio EUR pa je manjša sprememba dodane vrednosti v gradbeništvu, nižja je tudi realna rast te dejavnosti (14 %, prej 18 %).

⁴ Nominalni padec izvoza je torej po novi oceni manjši, medtem ko je realni padec izvoza ostal nespremenjen, kar je zvišalo oceno deflatorja te kategorije.

⁵ Skupni bruto poslovni presežek in raznovrstni dohodek se je sicer po novi oceni lani povišal za 1.745 mio EUR več kot po stari oceni zlasti na račun povišanega bruto poslovnega presežka in raznovrstnega dohodka nefinančnih družb (ki se je po novi oceni povišal za 2.145 mio EUR več kot po stari oceni).

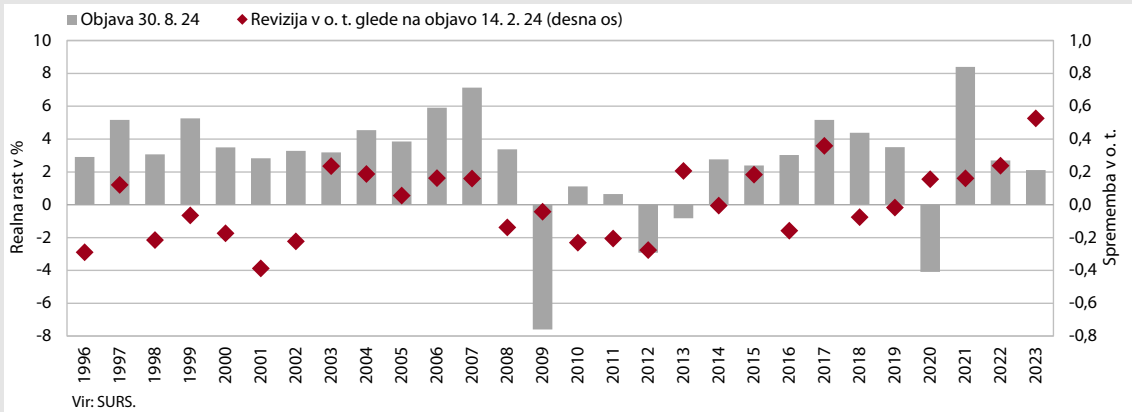
⁶ SURS bo letne podatke nefinančnih sektorskih računov, ki bodo usklajeni z revizijo BDP, objavil 30. 9. 2024.

⁷ Nominalni prirast državne potrošnje pa je po novem malo večji oz. njena nominalna rast se je malenkost povečala, kar je zvišalo oceno deflatorja te kategorije.

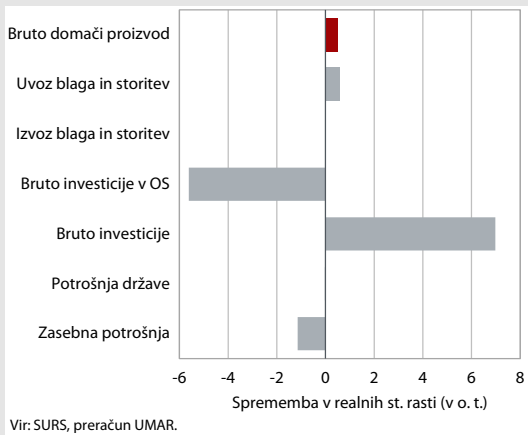
⁸ Rudarstvo (B), predelovalne dejavnosti (C), oskrba z elektriko in vodo (D), ravnanje z odpadki, saniranje okolja (E).

⁹ Podatki AJPES nakazujejo zlasti visoko rast v dejavnosti D.

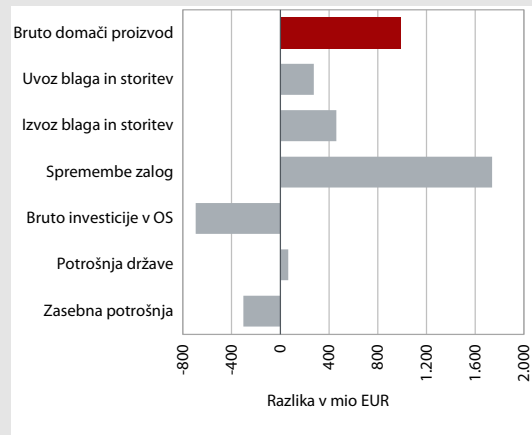
Slika 15: Revizija podatkov o realni rasti BDP

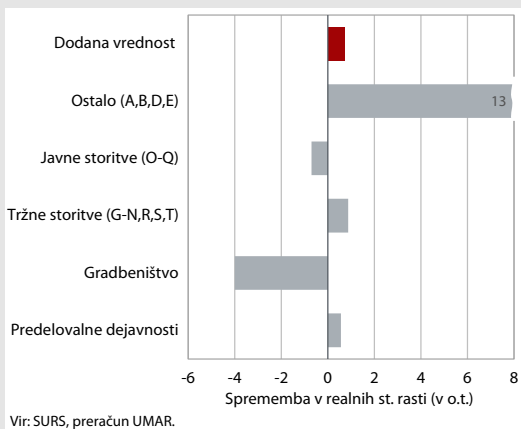
Slika 16: Spremembe realnih stopenj rasti izdatkovnih komponent BDP po objavi prve letne ocene za leto 2023

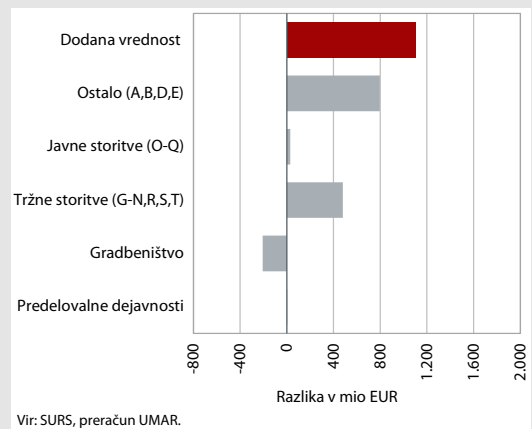
Slika 17: Razlika v nominalni spremembi 23/22 izdatkovnih komponent BDP po objavi prve letne ocene za leto 2023

Slika 18: Spremembe realnih stopenj rasti komponent dodane vrednosti po objavi prve letne ocene za leto 2023

Slika 19: Razlika v nominalni spremembi 23/22 komponent dodane vrednosti po objavi prve letne ocene za leto 2023

2.1.1 Izvozni del gospodarstva

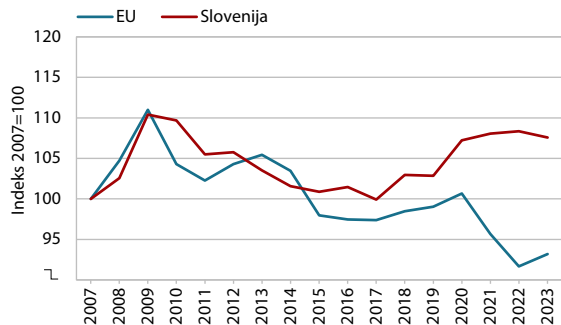
Letos pričakujemo ponovno rast izvoza (po lanskem padcu) in nekoliko višjo rast dodane vrednosti predelovalnih dejavnosti, ki pa bosta ob skromni rasti tujega povpraševanja in nadaljnjem poslabšanju stroškovne konkurenčnosti precej pod dolgoletnim povprečjem. Izvoz blaga je v prvem polletju ostal medletno nižji (-0,2 %), uvoz pa je bil višji (2,7 %). V predelovalnih dejavnostih se je v istem obdobju nadaljevala skromna rast dodane vrednosti, ki je bila medletno večja za 1,1 %. Podatki o obsegu proizvodnje predelovalnih dejavnosti sicer kažejo medletni upad, predvsem zaradi padca energetske intenzivne proizvodnje drugih nekovinskih mineralnih izdelkov, proizvodnje drugih strojev in naprav, dejavnosti popravil in montaže strojev in naprav, lesne in pohištvne industrije ter usnjarstva. Proizvodnja drugih energetske intenzivnih panog, ki so lani največ prispevale k padcu skupne proizvodnje, pa je bila medletno večja (proiz. papirja, kovin, kemična industrija).¹⁰ V drugi polovici leta ob predvideni šibki rasti aktivnosti v naših najpomembnejših trgovinskih partnericah pričakujemo nizke četrtletne rasti izvoza blaga in dodane vrednosti v predelovalnih dejavnostih. Medletna rast pa bo v drugi polovici leta, predvsem zaradi nizke lanske osnove, solidna. Izvoz blaga in dodana vrednost predelovalnih dejavnosti se bosta tako v celem letu povečala za 1,5 % oziroma za 1,4 %. Pričakujemo upad izvoza storitev, predvsem gradbenih, nekoliko manjša bosta tudi izvoza transportnih¹¹ in ostalih poslovnih storitev. Rast izvoza s turizmom povezanih storitev pa naj bi se umirila. Skupna rast izvoza blaga in storitev bo letos znašala 0,9 %¹² in bo ob stroškovnih pritiskih s strani stroškov dela na enoto proizvoda tudi letos nižja od rasti tujega povpraševanja. Precej bolj kot blagovni izvoz se bo letos povečal blagovni uvoz (3,8 %) ob visoki rasti domače potrošnje, vključno z zalogami. Ob precej višji rasti skupnega uvoza (3,5 %) od izvoza bo saldo menjave s tujino negativen.

¹⁰ Padec proizvodnje energetske intenzivnih panog je bil v letu 2023 večji od povprečja predelovalnih dejavnosti tudi po podatkih nacionalnih računov. Vmesna poraba teh panog se je zmanjšala bolj kot proizvodnja, z izjemo kemične industrije. Dodana vrednost, z izjemo kemične industrije, se je v papirni industriji, proizvodnji kovin in proizvodnji nekovinskih mineralnih izdelkov v letu 2023 tako povečala.

¹¹ Na transportne storitve so poleg umirjene aktivnosti v naših glavnih trgovinskih partnericah zlasti v prvem letošnjem četrtletju vplivale tudi razmere na bližnjem vzhodu z moteno plovbo skozi Sueški prekop in posledično negativnim vplivom na pretovor v Luki Koper ter povezane prevoze.

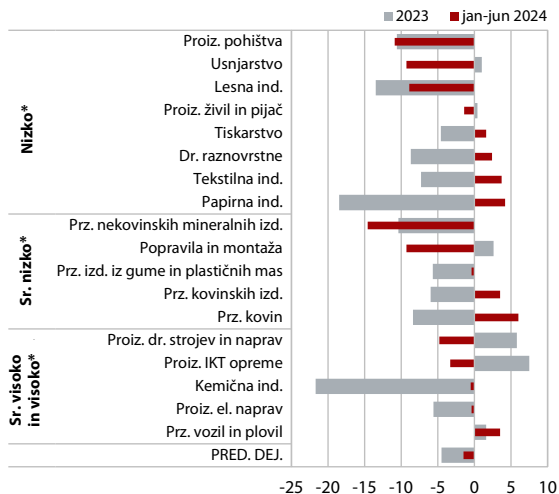
¹² Napoved rasti izvoza je sicer nižja kot v Pomladanski napovedi ob manj ugodnih gibanjih v izvozu storitev. Napoved izvoza blaga pa je višja od pomladanskih pričakovanj.

Slika 20: Realni stroški dela na enoto proizvoda predelovalnih dejavnosti so precej višji kot v EU

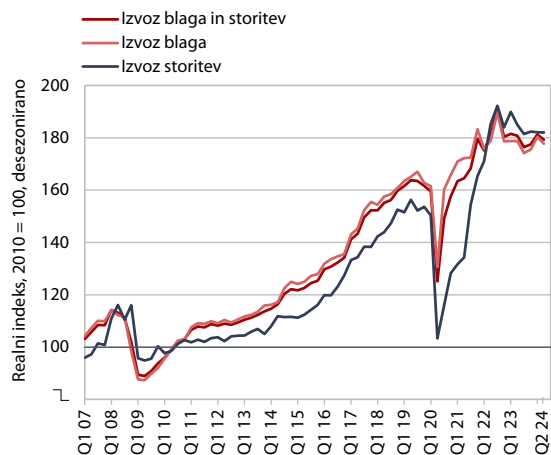
Vir: Eurostat, SURS, preračuni UMAR. Opomba: Realni stroški dela na enoto proizvoda prikazuje razmerje med nominalno izraženimi sredstvi za zaposlene na zaposlenega in produktivnostjo. Leta 2020, v manjšem obsegu pa tudi leta 2021, je bila rast sredstev za zaposlene podprta s subvencijami v okviru protikoronarnih paketov, zato v teh letih kazalnik stroškov dela na enoto proizvoda precenjuje dejanske stroškovne pritiskne podjetij.

Slika 21: Proizvodnja predelovalnih dejavnosti je v prvem polletju ostala medletno nižja

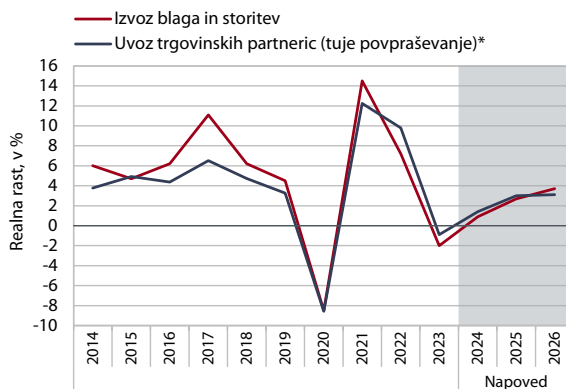
Medletna rast proizvodnje, v %. Vir: SURS, preračuni UMAR. Opomba: *razdelitev glede na tehnološko zahtevnost.

Slika 22: Tako izvoz blaga kot storitev je bil v prvem polletju medletno nižji

Vir: SURS, preračuni UMAR.

Slika 23: Rast izvoza blaga in storitev bo tudi letos zaostala za rastjo tujega povpraševanja

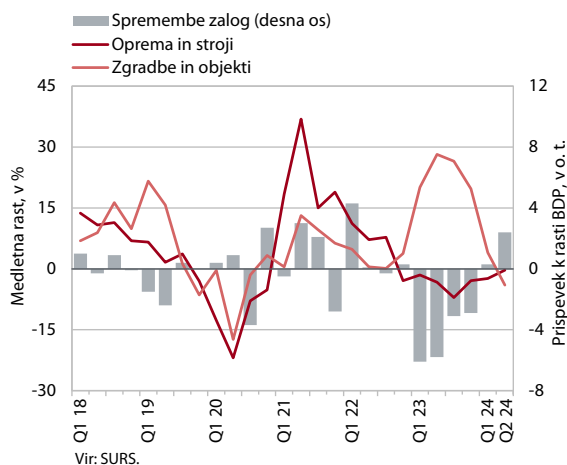
Vir: SURS, napoved UMAR glede izvoza in predpostavka UMAR glede tujega povpraševanja, ki temelji na virih, navedenih pri Tabeli 1. Opomba: *Realni uvoz trgovinskih partneric, tehtan s slovenskim deležem izvoza v te države.

Z nekoliko višjo rastjo tujega povpraševanja v naslednjih dveh letih pričakujemo krepitev rasti izvoza in dodane vrednosti v predelovalnih dejavnostih, rasel bo tudi izvoz storitev. Višjo rast izvoza (2,7 % leta 2025 in 3,7 % leta 2026) naj bi poganjal predvsem izvoz visoko in srednje visoko tehnološko zahtevnih proizvodov. Dodana vrednost se bo krepila v večini panog predelovalnih dejavnosti. Zlasti leta 2026 pričakujemo pozitiven vpliv investicije v proizvodnjo novega osebnega vozila in zagona proizvodnje v novem farmacevtskem obratu. Z okrevanjem predelovalnih dejavnosti v Sloveniji in trgovinskih partnericah se bo povečal tudi izvoz transportnih storitev. Prav tako naj bi se nadaljevala rast izvoza s turizmom povezanih storitev. Rast uvoza bo tudi v tem obdobju višja od rasti izvoza, kar je povezano z nadaljnjo hitrejšo rastjo domačega povpraševanja.

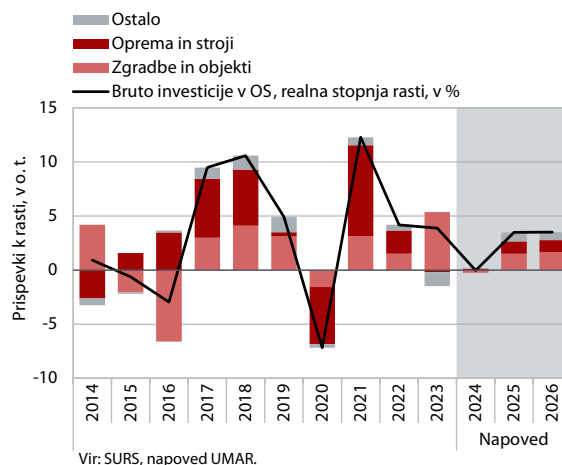
2.1.2 Investicijska dejavnost

V letu 2024 napovedujemo stagnacijo bruto investicij v osnovna sredstva, v naslednjih dveh letih pa ponovno rast. Po visoki rasti v preteklih treh letih (v povprečju 6,8 % na leto) so se investicije v osnovna sredstva v prvi polovici leta znižale, predvsem zaradi krčenja gradbenih investicij v prvem četrletju (četrletno znižanje za 4,4 %, desezonirano). V prvi polovici leta je bila vrednost opravljenih del v gradnji inženirskih objektov medletno nižja za 8 %, v gradnji stavb pa za 10 %. Medletni upad investicij v opremo in stroje je bil manjši kot lani, investicije v proizvode intelektualne lastnine pa so rasle. Investicije države, ki so v deležu BDP med najvišjimi v EU, se bodo v drugi polovici leta okrepile¹³. Zasebne investicije v zgradbe in objekte pa naj bi stagnirale, saj podatki o izdanih gradbenih dovoljenjih za gradnje stavb ne nakazujejo okrepitve¹⁴. Podatki o izkoriščenosti proizvodnih zmogljivosti v predelovalnih dejavnostih nakazujejo, da bi se investicije v opremo in stroje lahko okrepile. Potem ko se je lani zniževala, se je izkoriščenost letos (po najnižji vrednosti v prvem četrletju) v drugem in tretjem četrletju namreč že okrepila. Ob zmerni rasti aktivnosti v izvoznem sektorju za letos tako pričakujemo zmerno rast investicij v opremo in stroje. V naslednjih dveh letih naj bi skupne investicije v osnovna sredstva ponovno rasle (za 3,5 %). Ob predpostavljani višji rasti v mednarodnem okolju pričakujemo nadaljnjo rast investicij predelovalnih dejavnosti, visoka naj bi bila tudi investicijska aktivnost države v povezavi s protipoplavno zaščito in obnovo ter tudi investicijami v okviru porabe sredstev iz Načrta za okrevanje in odpornost.

Slika 24: V prvem polletju so investicije v osnovna sredstva stagnirale

Slika 25: Po letošnji stagnaciji bodo investicije v prihodnjih dveh letih spet rasle

¹³ Po Poročilu o izvrševanju proračuna RS za leto 2024 v obdobju januar – junij (Vlada RS, 2024) se »[zaradi] zamud pri pripravi investicijske dokumentacije [...] realizacija zamika v drugo polovico leta«.

¹⁴ Po podatkih SURS o izdanih gradbenih dovoljenjih skupna površina stavb, predvidenih z gradbenimi dovoljenji, upada, a so v to všteta zgolj dovoljenja, ki jih izdajo upravne enote, medtem ko za nekatere večje projekte gradbena dovoljenja izdaja Ministrstvo za naravne vire in prostor. Po naši oceni pa tudi vključitev skupne površine stavb, predvidene s temi dovoljenji, ne nakazuje znatno večje aktivnosti do konca leta.

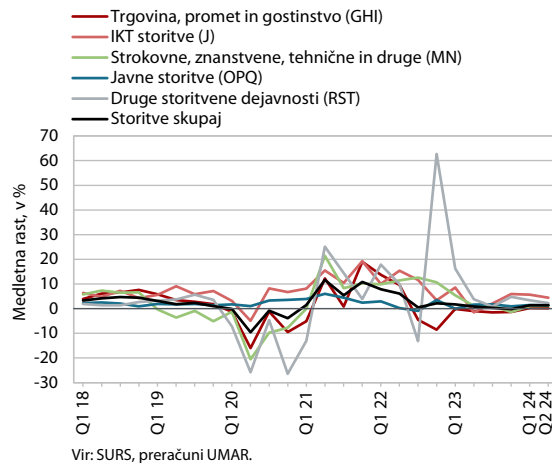
2.1.3 Končna potrošnja gospodinjstev in države

Rast zasebne potrošnje bo letos 1,6-odstotna. Gospodinjstva so v prvi polovici leta, ko je bila medletna rast zasebne potrošnje 1,5-odstotna, več trošila za nakupe osebnih avtomobilov, turistične storitve v tujini in živila, manj pa za neživila in prenočitve doma. Pričakujemo, da bo zasebna potrošnja v drugi polovici leta zmerno naraščala, podprta z visoko ravno zaposlenosti, nadaljnjo rastjo plač, nižjimi cenovnimi pritiski in večjim optimizmom potrošnikov.¹⁵ Po naših ocenah bo nagnjenost k varčevanju v povprečju leta ostala razmeroma visoka in nad povprečjem pred epidemijo (12,0 % v obdobju 2009–2019). Rast potrošnje kulturnih, razvedrilnih, osebnih in športnih storitev se bo po lanskí stagnaciji letos okrepila, nekoliko pa se bo umirila rast potrošnje gostinskih in namestitvenih storitev. Na solidno rast dodane vrednosti omenjenih storitev bo poleg potrošnje domačega prebivalstva vplivala tudi nadaljnja rast obiska tujih turistov, kjer število prenočitev po lanskem rekordu v prvi polovici letošnjega leta še narašča. Po lanskem zmanjšanju za letos pričakujemo tudi ponovno krepitev dodane vrednosti v trgovini na debelo in na drobno ter nadaljnjo rast v trgovini z motornimi vozili. Na rast zasebne potrošnje letos metodološko vpliva tudi ukinitvev dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, ki je bilo vir financiranja zasebnih izdatkov za zdravstvo oz. zasebne potrošnje, in uvedba obveznega zdravstvenega prispevka, ki je vir financiranja državnih izdatkov.¹⁶ Ta sprememba vpliva na relativno nižjo rast zasebne in višjo rast državne potrošnje, na ravni BDP pa je učinek nevtralen.

Ob okrepljeni realni rasti dohodkov se bo rast zasebne potrošnje okrepila na 2,5 % leta 2025 oziroma 2,4 % leta 2026. Na to bosta vplivali nadaljnja rast plač in nižja inflacija, kar bo spodbudno vplivalo na kupno moč prebivalstva. V napovedi predpostavljamo, da se bo nagnjenost k varčevanju v naslednjih dveh letih znižala in nekoliko bolj približala dolgoletnemu povprečju. Rast trošenja gospodinjstev se bo odrazila v okrepljeni rasti prodaje v trgovini, gostinstvu in kulturnih, razvedrilnih, osebnih ter športnih storitvah.

¹⁵ Nižjo negotovost nakazuje postopno izboljševanje kazalnika zaupanja potrošnikov, ki je bil poleti 2024 najvišji po pomladi 2022. Pri tem so se izboljšale vrednosti kazalnikov o finančnem stanju gospodinjstev v preteklih 12 mesecih in pričakovanja o finančnem stanju gospodinjstev ter gospodarskem stanju v prihodnjih 12 mesecih. Vrednost kazalnika o večjih nakupih v prihodnjih 12 mesecih pa stagnira okoli vrednosti iz konca lanskega leta.

¹⁶ Ta sprememba vpliva na višje socialne prispevke in nižji bruto razpoložljivi dohodek ter nižjo zasebno potrošnjo. Hkrati vpliva na višjo državno potrošnjo. Brez te spremembe bi bila rast zasebne potrošnje letos višja za okoli 1,5 o. t.

Slika 26: Gospodinjstva so v prvem polletju več trošila za nakupe novih avtomobilov in živila, manj pa za neživila**Slika 27: Rast dodane vrednosti storitev se letos večinoma umirja**

Letošnja okrepitev rasti državne potrošnje (8,5 %) bo predvsem posledica preoblikovanja prostovoljnega dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja v obvezni zdravstveni prispevek. Ta je odslej javni vir financiranja zdravstvenih storitev¹⁷, doslej zasebni izdatki pa postajajo javni, večinoma v okviru kategorij državne potrošnje. Poleg tega bosta na izdatke države za blago in storitve tudi letos vplivala obnova po lanskim poplavam in rast zaposlenosti v sektorju država, ki bo nekoliko višja (1,4 %) kot lani. V letu 2025 bo rast državne potrošnje zmernejša (1,7 %), nanjo pa bodo vplivali nadaljnja rast zaposlenosti, zlasti v zdravstvu in socialnem varstvu, rast izdatkov za zdravstvo ter postopna vzpostavitev sistema dolgotrajne oskrbe (storitve e-oskrbe in oskrbe na domu).¹⁸ V letu 2026 bo zaradi polne uveljavitve *Zakona o dolgotrajni oskrbi* (ZDOsk, 2023) rast državne potrošnje ponovno nekoliko okrepljena (4,1 %) zaradi uvedbe denarnega prejemka za dolgotrajno oskrbo.

2.2

Zaposlenost in brezposelnost

V prvi polovici leta sta se nadaljevala umirjanje medletne rasti zaposlenosti in upadanje števila registriranih brezposelnih. Zaposlenost¹⁹ je bila v povprečju prvih šestih mesecev letos medletno večja za 0,4 % (lani v enakem obdobju za 1,6 %). Rast je ostala zmerna v večini storitvenih dejavnosti, precej skromnejša ali negativna pa je bila v bolj delovno intenzivnih storitvenih dejavnostih ter v predelovalnih dejavnostih, kjer je bilo še pred letom zaposlovanje visoko.²⁰ V zadnjem obdobju se krepi število opravljenih delovnih

¹⁷ V letu 2024 se bo po oceni ZZS iz tega naslova zbralo 620,8 mio EUR. Realna rast državne potrošnje bi bila brez te spremembe letos za okoli 5 o. t. nižja.

¹⁸ Za financiranje dolgotrajne oskrbe je skladno z ZDOsk uvedeno obvezno zavarovanje za dolgotrajno oskrbo.

¹⁹ Po statistiki nacionalnih računov.

²⁰ Po podatkih SRDAP je bila rast števila delovno aktivnih visoka v dejavnostih IKT (4,4 %), strokovnih, znanstvenih in tehničnih dejavnostih (2,1 %), v dejavnostih javnega sektorja – predvsem v zdravstvu in izobraževanju (2,6 % in 1,8 %), pa tudi v kulturnih in drugih dejavnostih (2,1 %), precej umirjena pa v trgovini (0,3 %), prometu (0,5 %) in gostinstvu (1,2 %). Predvsem zaradi metodološke spremembe je bila v gradbeništvu rast števila delovno aktivnih visoka (6,1 %), v predelovalnih dejavnostih pa komaj pozitivna

ur na zaposleno osebo, kar povezujemo s previdnostjo pri novem zaposlovanju ob negotovosti v gospodarstvu in s hkratnim pomanjkanjem delovne sile v večini dejavnosti.²¹ Slednje je razvidno iz razmeroma visoke stopnje prostih delovnih mest, ki se nekoliko umirja, a ostaja višja kot leta 2019.²² Delež podjetij, ki poročajo o pomanjkanju delovne sile kot omejitvenem dejavniku pri poslovanju, prav tako ostaja višji kot leta 2019. Pomanjkanje kadra v zadnjem obdobju vpliva tudi na močno rast števila tujih delavcev (v prvem letošnjem polletju za 11 % medletno), njihov delež v skupnem številu delovno aktivnih je bil že 15,6-odstoten. Število *registriranih brezposelnih oseb* je bilo v povprečju prvih osmih mesecev letos medletno nižje za 6,6 %, kar je sicer precej manjši padec kot v enakem obdobju lani (–15,7 %). K padanju njihovega števila še naprej največ prispeva zaposlovanje,²³ na manjši upad od lanskega pa vpliva tudi nekoliko večji priliv med brezposelne iz poslovnih razlogov. Konec avgusta je bilo brezposelnih 44.468 oseb oz. 6,2 % manj kot pred letom, kar je ena najnižjih ravni doslej.

Rast zaposlenosti in zmanjševanje brezposelnosti se bosta do konca leta nadaljevala; veliko pomanjkanje delovne sile pa tudi v prihodnjih dveh letih ne bo omogočalo vidnejše rasti zaposlenosti. V drugi polovici leta pričakujemo zelo šibko rast zaposlenosti, kar nakazuje tudi kratkoročni kazalnik pričakovanj o zaposlovanju. Tako bo letošnja rast zaposlenosti (0,5 %) nižja kot lani (1,6 %), število registriranih brezposelnih pa bo v povprečju leta padlo na okoli 46 tisoč. V prihodnjih dveh letih se, kljub predvideni višji gospodarski rasti, zaposlenost ne bo bistveno povečala predvsem zaradi omejitev na strani ponudbe delovne sile in tudi že dosežene visoke ravni zaposlenosti²⁴. Njeno pomanjkanje bodo sicer nekoliko omilili nekateri ukrepi za lažje zaposlovanje in

(0,1 %). Po 1. 1. 2024 se med delovno aktivno prebivalstvo štejejo tudi osebe, ki so med zaposlitvijo napotene na delo ali strokovno usposabljanje v tujino (osebe, zaposlene na slovenskih predstavništvih, na gradbiščih v tujini ipd.) ter oskrbovalci družinskega člana. Napotenih delavcev je bilo decembra 2023 po zadnjih podatkih SURS 6.900, oskrbovalcev pa 200. Metodološka sprememba je posledica spremembe v glavnem viru teh podatkov – prijavah zaposlenih v obvezna socialna zavarovanja, ki jih zbira ZZSZ. Do lani je v viru podatkov obstajala samostojna zavarovalna podlaga za to kategorijo zaposlenih, po kateri jih je SURS lahko iz podatkov izločil. Z začetkom leta je bila ta zavarovalna podlaga odpravljena, ti zaposleni pa se bodo po izteku svojega obstoječega zavarovanja najverjetneje zavarovali po enaki zavarovalni podlagi kot ostali zaposleni in s tem prešli med zaposlene osebe (januarja 2024 je bilo teh slabih 4.600). Učinek spremenjene definicije je največji pri tujih državljanih in (posledično) v dejavnosti gradbeništva (gl. Zidar, 2024). Po podatkih statistike nacionalnih računov, ki ni bila podvržena metodološki spremembi, je število zaposlenih v gradbeništvu stagniralo (0,1 %), v predelovalnih dejavnostih pa je upadlo (–1,3 %). Podatki statistike nacionalnih računov v primeru teh dveh dejavnosti izkazujejo jasnejšo sliko dogajanja.

²¹ Za obseg opravljenih delovnih ur na zaposleno osebo je sicer značilen dolgoročni trend padanja. Pozitivna gibanja od sredine prejšnjega leta pa lahko nakazujejo, da so podjetja zaradi povečane negotovosti v širšem gospodarstvu nekoliko previdnejša pri zaposlovanju novih delavcev. Hkrati pa še vedno prisotno pomanjkanje delovne sile, ki je tudi posledica demografskih trendov, vpliva na to, da so podjetja primorana povečevati obseg dela obstoječim zaposlenim.

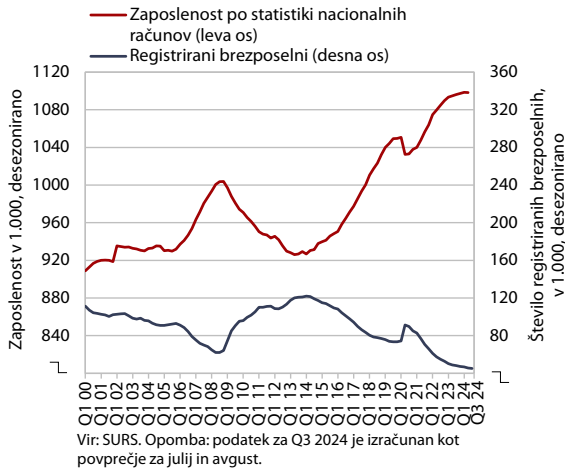
²² Stopnja prostih delovnih mest, ki je razmerje med prostimi delovnimi mesti in vsemi delovnimi mesti (prostimi in zasedenimi), je merilo nerealiziranega povpraševanja po delavcih. V drugem četrtletju letos je bila stopnja 2,5-odstotna in za 0,4 o. t. nižja kot v enakem obdobju lani. Čeprav nižja kot leto prej, je stopnja v številnih dejavnostih ostala visoka.

²³ Pa tudi prehajanje brezposelnih oseb v neaktivnost oz. upokožitev ter v evidenco nezaposljivih.

²⁴ Demografske projekcije EUROPOP2023 kažejo na nadaljevanje neugodnih demografskih trendov v prihodnjih desetletjih. Pri napovedi smo upoštevali EUROPOP2023 scenarij višjega selitvenega prirasta, ki predvideva nadaljevanje visokega selitvenega prirasta iz zadnjih let. Projekcije prebivalstva hkrati kažejo na veliko tveganje glede gibanja potencialne delovne sile v primeru, ko bi bil neto selitveni prirast majhen ali ga ne bi bilo. V scenariju brez neto selitvenega prirasta bi se število prebivalcev v starosti 20–64 let v naslednjih 15 letih zmanjšalo za več kot 140 tisoč oseb. Za več o vplivu demografije na trg dela glej npr. Pomladansko napoved (UMAR, 2024a) in Poročilo o razvoju (UMAR, 2024b).

pridobivanje tuje delovne sile,²⁵ tako da bo rast še naprej izhajala predvsem iz zaposlovanja tujih državljanov.

Slika 28: Zaposlenost je rekordno visoka, brezposelnost pa najnižja doslej, njuna dinamika se je od sredine lanskega leta precej umirila

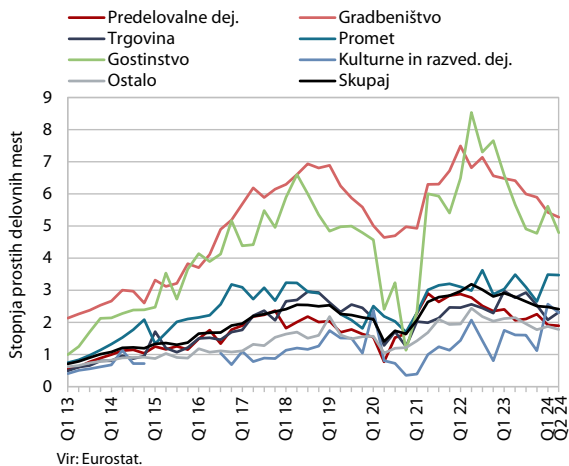
Slika 29²⁶: Prispevek tujcev k medletni rasti zaposlenosti je visok, posledično narašča njihov delež v delovno aktivnih

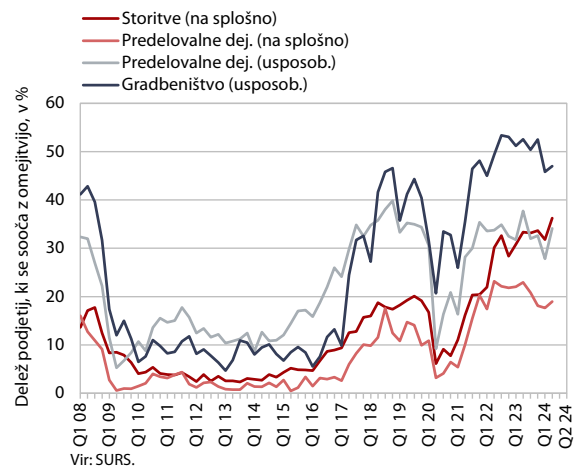
²⁵ Aprila lani sta bili sprejeti noveli *Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev* (ZZSDT-D, 2023) in *Zakona o tujcih* (ZTuj-2G, 2023), ki odpravljata administrativne ovire in omogočata hitrejšo vodenje postopkov izdaje dovoljenj in potrdil, pri čemer bo tujcem med drugim olajšan postopek zamenjave delodajalca, zamenjave delovnega mesta pri istem delodajalcu ali zaposlitev pri dveh ali več delodajalcih v okviru veljavnega enotnega dovoljenja za prebivanje in delo. Sproščeno bo zaposlovanje tujcev pri delodajalcih v javnem sektorju, proslcem za mednarodno zaščito pa bo omogočen hitrejši vstop na slovenski trg dela. Avgusta lani je bil sprejet *Zakon o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023* (ZIUOPZP, 2023), ki tudi omogoča lažje zaposlovanje tujcev za obdobje enega leta v zvezi z odpravljanjem posledic poplav. Julija letos pa je bil sprejet interventni *Zakon o ukrepih za optimizacijo določenih postopkov na upravnih enotah* (ZUOPUE, 2024), ki bo prispeval k zmanjšanju administrativnih bremen in hitrejšemu reševanju upravnih zadev z optimizacijo in odpravo krajevne pristojnosti pri izdajanju bivalnih in delovnih dovoljenj tujcem ter začasnemu poenostavitvi postopka za zaposlovanje tujcev; uvedena bo ureditev, ki bo po pridobitvi začasnega dovoljenja tujcem omogočila delo in prebivanje v Sloveniji tudi med trajanjem postopka na upravnih enoti.

²⁶ Prazen prostor pri prispevku tujcev k rasti zaposlenosti v sliki označuje obdobje, ko je bil prispevek negativen. Marca 2020 in od sredine lanskega leta je bil prispevek visok (nad 100 %) zaradi medletnega zmanjšanja števila delovno aktivnih domačih državljanov in povečanja števila delovno aktivnih tujih državljanov, ki je bilo zaradi tega hkrati večje od povečanja skupnega števila delovno aktivnih.

Slika 30: Nerealizirano povpraševanje po delavcih (stopnja prostih delovnih mest) se znižuje, a ostaja visoko

Slika 31: Kljub nekoliko nižji gospodarski rasti je pomanjkanje delovne sile še vedno pomemben omejitveni dejavnik poslovanja

Slika 32: Kratkoročna pričakovanja o zaposlovanju se umirjajo v vseh dejavnostih

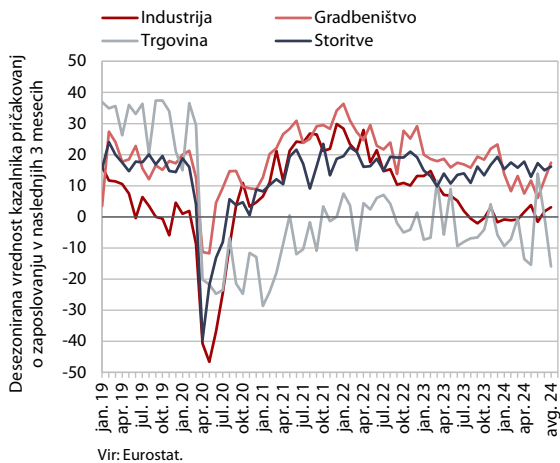

Tabela 4: Napoved zaposlenosti in brezposelnosti

V %	2023	2024		2025		2026
		februar 2024	september 2024	februar 2024	september 2024	september 2024
Zaposlenost po SNA, rast	1,6	0,7	0,5	0,6	0,6	0,5
Število registriranih brezposelnih, v 1.000, povprečje v letu	48,7	47,7	45,7	47,2	44,6	44,1
Stopnja registrirane brezposelnosti	5,0	4,8	4,6	4,8	4,5	4,5
Stopnja brezposelnosti po anketi o delovni sili	3,7	3,8	3,7	3,8	3,7	3,6

Vir: za leto 2023 SURS (2024), za obdobje 2024–2026 napoved UMAR.

2.3

Plače

Lanska visoka nominalna rast plač (9,7 %) se je v prvi polovici letošnjega leta nekoliko umirila (medletno 6,6 %; v zasebnem sektorju 7,6 %, v javnem 4,4 %).²⁷ Na plače v zasebnem sektorju še naprej vplivajo pomanjkanje delovne sile, težnje zaposlenih po ohranjanju realnega dohodka in dvig minimalne plače, a po naši oceni letos nekoliko manj izrazito ob upočasnjeni rasti gospodarske aktivnosti in povpraševanja po delovni sili ter nižji inflaciji. Rast plač je bila v prvi polovici leta sicer še vedno najvišja v gradbeništvu (12,4 %) in predelovalnih dejavnostih (8,1 %), v katerih je razmeroma večje pomanjkanje delovne sile, visoka pa je ostala tudi v storitvenih dejavnostih.²⁸ Na rast plač v javnem sektorju pa je vplival predvsem dogovor o letošnji delni uskladitvi vrednosti plačnih razredov plačne lestvice za rast cen življenjskih potrebščin.²⁹

Nominalna rast skupne povprečne bruto plače, ki bo letos okoli 6,2-odstotna, se bo v prihodnjem letu ponovno okrepila zaradi predvidene uveljavitve reforme plačnega sistema v javnem sektorju.³⁰ V javnem sektorju bo rast plač letos (4,4 %) nižja kot lani (10,3 %), v prihodnjem letu pa se bo z uveljavitvijo plačne reforme ponovno okrepila (na 7,1 %).³¹ V skladu s predvideno dinamiko uveljavitve reforme bo rast plač v letih 2026 in 2027 nižja. V zasebnem sektorju bo rast plač letos visoka (7,1 %), do leta 2026 pa se bo gibala okrog 6 %. S tem se bodo ohranjali pritiski na že lani precej poslabšan stroškovno konkurenčni položaj slovenskih podjetij, zaradi česar ne pričakujemo še večjega povišanja plač. Napoved rasti bruto plač spremljajo precejšnja tveganja. Ta so v javnem sektorju povezana z nekaterimi elementi reforme plačnega sistema, ki ob pripravi napovedi še niso bili dorečeni. V zasebnem sektorju pa so tveganja povezana z večjim pritiskom na povišanje plač zaradi pomanjkanja delovne sile in izrazitejšim demonstrativnim učinkom, ki ga lahko ima povišanje plač v javnem sektorju.³²

²⁷ SURS od aprila letos pri izračunu podatkov o plačah uporablja nov podatkovni vir, tj. podatke z obrazca REK-O. Ti se od starih podatkov iz obrazca ZAP/M v večji meri razlikujejo zaradi različnega poročanja podjetij o izrednih in zaostalih izplačilih. Mesečne razlike v bruto plači med obema viroma se gibljejo od -2,2 % do +2,0 %, z izjemo decembra 2023, ko so podatki iz novega vira za 14,9 % višji.

²⁸ Rast plač je bila visoka še v trgovini (7 %), prometu (8,9 %) in gostinstvu (6,9 %), v dejavnostih IKT (6,8 %), v strokovnih, znanstvenih in tehničnih dejavnostih (7,3 %) in v drugih raznovrstnih poslovnih dejavnostih (10 %), med katere spadajo zaposlovalne agencije.

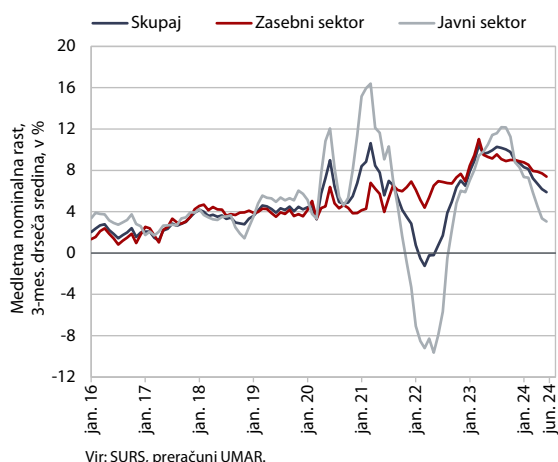
²⁹ Gre za *Dogovor o uskladitvi vrednosti plačnih razredov plačne lestvice in datumu izplačila regresa za letni dopust v letu 2024* (2024), ki je določil, da se vrednost plačnih razredov plačne lestvice uskladi za 80 % rasti cen življenjskih potrebščin v obdobju december 2022–december 2023. Višina uskladitve vrednosti plačnih razredov je junija znašala 3,36 %.

³⁰ Rast ocenjene nominalne prispevne osnove, ki je podlaga za oceno prispevkov za socialno varnost, bo letos in v prihodnjih dveh letih ostala razmeroma visoka (6–7 %), a nižja kot lani (10,8 %).

³¹ Prenovljen plačni sistem javnega sektorja naj bi bil uveljavljen s 1. januarjem 2025. Pri napovedi rasti plač v javnem sektorju smo upoštevali tudi ocene MJU o finančnih učinkih prenove plačnega sistema ter elemente med vlado in reprezentativnimi sindikati javnega sektorja v pogajalskem procesu načelno dogovorjenih rešitev iz junija letos. Te se nanašajo na način in časovno dinamiko izplačila višjih plač zaradi odprave nesorazmerij v osnovnih plačah (v več tranšah) in prehoda na novo plačno lestvico. Dodatno smo upoštevali še predvideno dinamiko usklajevanja vrednosti plačnih razredov plačne lestvice z rastjo cen življenjskih potrebščin v prehodnem obdobju reforme.

³² Značilno je, da lahko rast plač v enem sektorju vpliva na plačne pritiske v drugem sektorju. Za empirično analizo ocenjevanja povezanosti plačnih gibanj v javnem in zasebnem sektorju v Sloveniji glej Ekonomski izvizi 2018 (UMAR, 2018, str. 16).

Slika 33: Medletna nominalna rast povprečne bruto plače se umirja, a še vedno ostaja visoka

Slika 34: Ocena in napoved rasti nominalne prispevne osnove

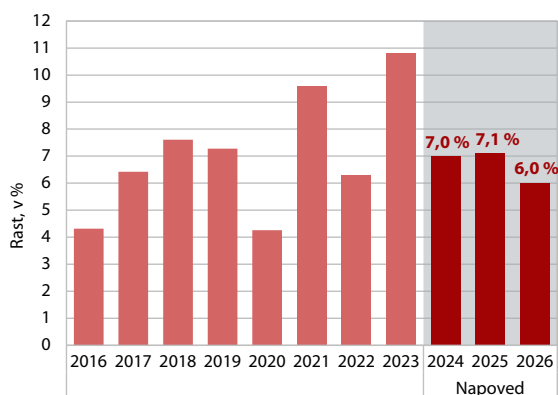

Tabela 5: Napovedi rasti povprečne plače na zaposlenega

Stopnje rasti, v %	2023	2024		2025		2026
		februar 2024	september 2024	februar 2024	september 2024	september 2024
Bruto plača na zaposlenega – nominalno	9,7	6,9	6,2	5,7	6,6	5,5
- zasebni sektor	9,4	7,5	7,1	5,5	6,3	5,6
- javni sektor	10,3	5,8	4,4	6,2	7,1	5,2
Bruto plača na zaposlenega – realno	2,1	4,1	4,0	2,2	3,2	3,1
- zasebni sektor	1,9	4,6	4,9	2,0	2,9	3,2
- javni sektor	2,7	3,0	2,3	2,7	3,7	2,9

Vir: za leto 2023 SURS (2024), za obdobje 2024–2026 napoved UMAR.

2.4

Inflacija

Zniževanje inflacije se letos nadaljuje. Medletna rast cen življenjskih potrebščin se je s 3,3 % januarja znižala na 0,9 % avgusta (1,1 % merjeno s HICP), ko je bila tudi za več kot odstotno točko nižja od povprečja v evrskem območju.³³ V povprečju prvih osmih mesecev pa so bile cene medletno višje za 2,4 % (v enakem obdobju lani za 8,3 %). Na zniževanje medletne inflacije je pomembno vplivalo umirjanje cen na trgih surovin in rasti gospodarske aktivnosti ob zaostrenih pogojih zadolževanja, v posameznih mesecih pa opazneje tudi učinek lanske visoke osnove. V primerjavi z začetkom leta se je znižal prispevek večine skupin k inflaciji. Rast cen hrane je bila avgusta medletno 1,4-odstotna³⁴ (avgusta lani 10-odstotna). Cene energentov so od

³³ Inflacija je sicer od konca leta 2022 presejala povprečje evrskega območja, z letošnjim majem pa se je spustila pod to povprečje. To je posledica nižjega prispevka energentov zaradi vsebinskih in časovnih razlik med ukrepi držav za omejevanje visokih cen energentov. Hitreje kot v evrskem območju so se v Sloveniji umirile cene hrane. Od maja ima Slovenija tudi nižjo osnovno inflacijo, ki je posledica nižje rasti cen neenergetskega industrijskega blaga, saj rast cen storitev ostaja višja kot v evrskem območju.

³⁴ Rast cen hrane se je sicer v zadnjih mesecih nekoliko okrepila zlasti zaradi višjih cen sadja in zelenjave.

junija zaradi učinkov osnove in preteklih ukrepov vlade³⁵ za blaženje visokih cen energentov na medletni ravni že nižje.³⁶ Tudi cene trajnega blaga se letos ob umirjanju razmer na trgih surovin in popuščanju težav v dobavnih verigah znižujejo, avgusta so bile nižje tudi medletno. Znižujejo se tudi cene poltrajnega blaga, ki so bile ob nekoliko izrazitejši julijski in avgustovski sezonski pocenitvi blaga v skupini obleka in obutev avgusta prav tako medletno nižje. Rast cen storitev pa se nadaljuje in največ prispeva k inflaciji (avgusta je znašala 4,1 %). Pritisk na storitveno inflacijo zaradi višjih stroškov, povezanih z rastjo cen blaga, se je v zadnjih mesecih sicer znižal,³⁷ ohranjajo pa se pritiski na rast plač ob pomanjkanju delovne sile. Rast cen storitev je tudi najpomembnejši razlog, da osnovna inflacija (merjena brez upoštevanja cen hrane in energentov), ki se je sicer od začetka leta močno zmanjšala (s 3,9 % januarja na 2,0 % avgusta), presega skupno inflacijo. Skladno z umirjanjem inflacije so se po raziskavi profesionalnih napovedovalcev umirila tudi kratkoročna inflacijska pričakovanja, dolgoročna pa ostajajo zasidrana okrog inflacijskega cilja (ECB, 2024c).

Pričakujemo, da se bo inflacija do novembra ohranjala na nizki ravni, konec leta in predvidoma v začetku prihodnjega leta pa se bo ponovno povišala zaradi učinka nizke osnove in izteka preteklih ukrepov za zaježitev visokih cen energentov. Predpostavka napovedi je, da bodo razmere na trgih energentov ostale stabilne. Bodo pa medletne rasti cen energentov precej nihale zaradi izteka začasnih ukrepov za blaženje posledic energetske druginje.³⁸ Večje učinke pričakujemo predvsem v letu 2025, ob upoštevanju ponovni uvedbi prispevka za OVE in SPTE³⁹. Pričakujemo, da se bo v nadaljevanju leta nekoliko zvišala rast cen hrane, a bo še vedno umirjena. Cene surovin in materialov, povezanih s pridelavo hrane, so se sicer medletno znižale, a bodo na stroške pridelave bolj vplivali oteženi pogoji pridelave zaradi vplivov podnebni sprememb. Rast cen storitev bo eden glavnih dejavnikov inflacije tudi v prihodnje, predvsem v povezavi z nadaljnjo rastjo plač. Glede na predvidena gibanja cen pri proizvajalcih in uvoznikih bo rast cen neenergetskega industrijskega blaga ostala umirjena. Povprečna inflacija se bo letos tako znižala z lanskimi 7,4 % na 2,1 %, leta 2025 pa ponovno povišala na 3,3 %, predvsem zaradi izteka ukrepov, pa tudi dodatnih obdavčitev⁴⁰. Ob umirjanju rasti cen v večini skupin blaga se bo rast cen storitev ohranjala na povišanih ravneh. Leta 2026 naj bi se inflacija ponovno približala 2 %.

³⁵ Največji vpliv na padec cen sta imeli popolna oprostitev prispevkov za OVE in SPTE iz novembra 2023 in višja lanska osnova (iz junija 2023) zaradi ponovne uvedbe višje stopnje DDV na nekatere vrste energentov.

³⁶ Padec cen energentov bi lahko bil v avgustu še nekoliko izrazitejši, a je vlada v zadnjem obdobju ob nižjih cenah na mednarodnih trgih dvigovala trošarine na naftne derivate in s tem drobnoprodajno ceno naftnih derivatov ohranjala nespremenjeno. Brez prilagajanja trošarin bi bila skupna inflacija po naši oceni avgusta nižja za 0,2 o. t.

³⁷ Npr. v preteklem obdobju so rast cen storitev v skupini restavracije in hoteli spodbujale tudi višje cene hrane in energentov. Podobno je bilo tudi pri storitvah zavarovanja avtomobilov, kjer so podražitve upravičevali z dražjimi rezervnimi deli.

³⁸ Konec leta se bo iztekel ukrep regulacije cen električne energije, ki naj ob umirjanju razmer na energetskih trgih ne bi dodatno prispeval k inflaciji. Se pa bo medletna inflacija povečala novembra in decembra zaradi učinka nižje lanske osnove, ker je vlada novembra 2023 oprostila prispevke za OVE in SPTE.

³⁹ Ponovna uvedba tega prispevka bi po naši oceni k inflaciji lahko prispevala malo manj kot odstotno točko. Sredi leta 2025 pa naj bi se iztekla tudi regulacija cen naftnih derivatov, ki prav tako lahko vpliva na višjo inflacijo.

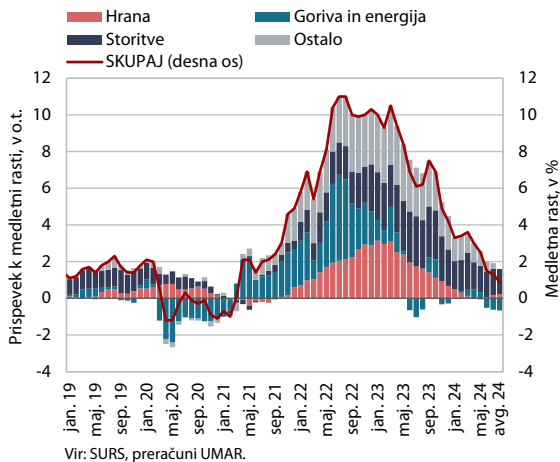
⁴⁰ V napovedi so upoštevanji predlogi zakonov iz avgusta 2024. Dodatne obdavčitve alkohola in sladkih pijač bodo inflacijo leta 2025 zvišale za 0,1 o. t.

Tabela 6: Napoved inflacije

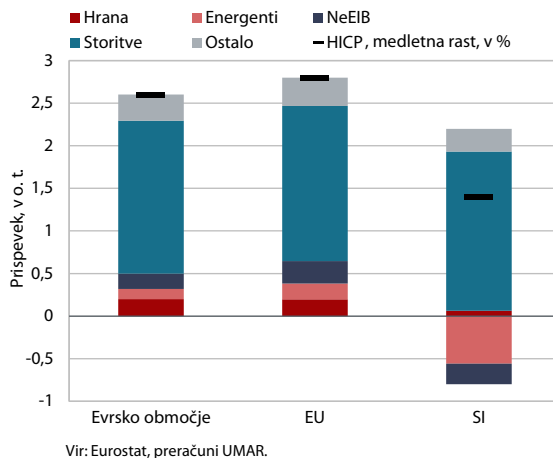
V %	2023	2024		2025		2026
		februar 2024	september 2024	februar 2024	september 2024	september 2024
Inflacija – dec./dec.	4,2	3,1	2,3	3,1	3,3	2,2
Inflacija – povprečje leta	7,4	2,7	2,1	3,4	3,3	2,3

Vir: za leto 2023 SURS (2024), za obdobje 2024–2026 napoved UMAR.

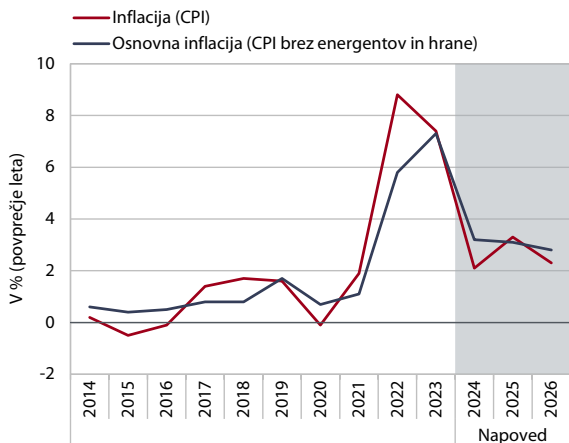
Slika 35: Inflacija se letos umirja zaradi nižjih prispevkov večine kategorij, rast cen storitev pa ostaja razmeroma visoka

Slika 36: Inflacija v Sloveniji je letos padla pod povprečje evrskega območja in EU (prikazani so podatki za julij)

Slika 37: Inflacija se bo ob odsotnosti šokov še naprej umirjala, na njeno gibanje pa bodo pomembno vplivali tudi pretekli ukrepi za blaženje visokih cen energentov

2.5 Tekoči račun plačilne bilance

Presežek tekočega računa plačilne bilance bo letos (2,8 % BDP) nižji kot lani (4,5 % BDP). Blagovni presežek se bo namreč prevesil v primanjkljaj, kar bo posledica nižje rasti izvoza od uvoza, na katerega vpliva okrepljena rast domače potrošnje. Ocenjujemo, da bodo k znižanju nominalnega blagovnega salda (655 mio EUR) količinska gibanja prispevala 896 mio EUR, pogoji menjave pa bodo imeli pozitiven vpliv v višini 241 mio EUR⁴¹. Zmanjšal se bo tudi storitveni presežek, in sicer predvsem zaradi nižjega presežka pri menjavi gradbenih storitev. Prav tako bosta višja primanjkljaja v bilancah primarnih in sekundarnih dohodkov. Prvi bo višji predvsem zaradi več neto plačanih obresti države tujini. Višji primanjkljaj sekundarnih dohodkov pa bo izhajal iz manjših transferjev državnega sektorja iz tujine (prejeta sredstva iz proračuna EU).

V obdobju 2025–2026 se bo presežek tekočega računa plačilne bilance še znižal. Primanjkljaj v blagovni menjavi, ki se bo v obeh letih še nekoliko poglobil, bo še naprej posledica nižje rasti izvoza od uvoza, ob zmerni rasti domače potrošnje. Pogoji menjave bodo glede na predpostavljeno gibanje uvoznih in izvoznih cen ostali približno nespremenjeni.⁴² Pričakujemo pa rast storitvenega presežka; ob predvideni rasti blagovnega izvoza bo v presežku ponovno menjava transportnih storitev, tudi prihodki od potovanj tujih turistov v Slovenijo naj bi presegali izdatke domačega prebivalstva za potovanja v tujino. Primanjkljaja v bilancah primarnih in sekundarnih dohodkov se bosta v obdobju 2025–2026 povečevala. Primanjkljaj primarnih dohodkov se bo povečeval predvsem zaradi manj neto prejetih obresti BS, saj se zaradi umirjanja inflacije predvideva omilitev restriktivne denarne politike evrskega območja in znižanje obsega presežne likvidnosti. Zaradi povečanega zadolževanja pa bodo postopno višja plačila obresti države. Delno bodo povečanje primanjkljaja primarnih dohodkov ublažile prejete subvencije iz proračuna EU.⁴³

Tabela 7: Napoved tekočega računa plačilne bilance – plačilnobilančna statistika

	2023	2024		2025		2026
		februar 2024	september 2024	februar 2024	september 2024	september 2024
Tekoči račun, v mio EUR	2.858	1.509	1.839	1.165	1.649	1.570
Tekoči račun, delež v primerjavi z BDP, v %	4,5	2,3	2,8	1,6	2,3	2,1

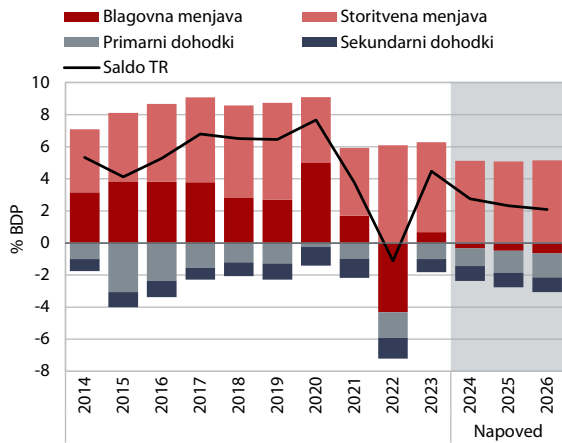
Vir: za leto 2023 BS (2024), za obdobje 2024–2026 napoved UMAR.

⁴¹ Glede na to, da je delež energije, surovin in hrane v slovenskem uvozu razmeroma visok, njihove cene pomembno vplivajo na pogoje menjave. Zaradi padajočih cen energentov in cen industrijskih proizvodov bodo letos uvozne cene upadle za 1,8 %, izvozne pa za 1,2 %. To pomeni 0,6-odstotno izboljšanje pogojev menjave.

⁴² Ob majhni volatilnosti cen energentov in cen ostalih primarnih surovin v obdobju 2025–2026 bo rast izvoznih in uvoznih cen precej umirjena.

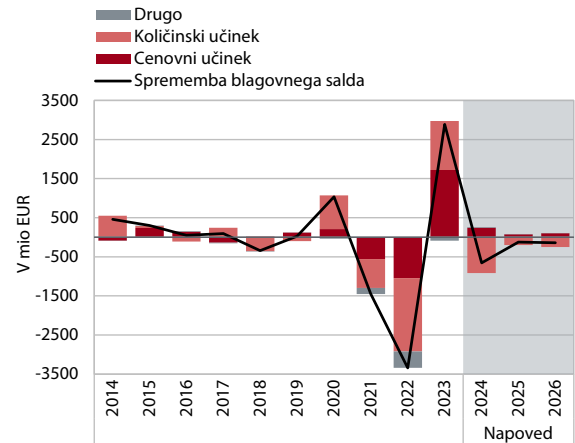
⁴³ Večino subvencij predstavljajo sredstva za izvajanje skupne kmetijske in ribiške politike, del subvencij pa so sredstva iz mehanizma za okrevanje in odpornost. Pretežni del sredstev, ki jih bo Slovenija prejela iz proračuna EU, predstavljajo investicijski transferi, ki se po plačilnobilančni statistiki izkazujejo na kapitalnem računu plačilne bilance.

Slika 38: Saldo tekočega računa se bo v obdobju napovedi postopoma zmanjševal tudi zaradi rastočega primanjkljaja v blagovni menjavi, ...

Vir: BS, preračuni in napoved UMAR.

Slika 39: ... ki bo posledica nižje rasti izvoza od uvoza ob približno nespremenjenih pogojih menjave

Vir: SURS, BS, preračuni in napoved UMAR.

3 Tveganja za uresničitev napovedi

Z uresničitvijo Jesenske napovedi so povezane nekatere negotovosti, ki izhajajo iz gospodarskih razmer v mednarodnem okolju in lahko vplivajo na hitrost pričakovanega okrevanja ter umirjanja inflacije v trgovinskih partnericah. Negotovosti so prisotne tudi v domačem okolju in so povezane z vplivi poslabšane konkurenčnosti na izvozni sektor gospodarstva ter zlasti z zmogljivostmi za izvajanje načrtovane visoke investicijske aktivnosti države v prihodnjih letih in s tem njeno dinamiko ter nedorečenostjo nekaterih reformnih ukrepov.

Stopnjevanje pritiskov na konkurenčnost evrskega območja, povečanje trgovinskih konfliktov med EU in glavnimi trgovinskimi partnericami ter večanje geopolitične negotovosti lahko vplivajo na nižjo gospodarsko rast v trgovinskih partnericah od predvidene v osnovnem scenariju. Zaostritev razmer na Bližnjem vzhodu ali v Ukrajini bi na gospodarskem področju lahko privedla do ponovnih ponudbenih šokov, kar bi negativno vplivalo na svetovno trgovino in gospodarsko aktivnost. Geopolitična razdeljenost bi v primeru krajšanja dobavnih verig oz. »nearshoringa« sicer lahko imela tudi pozitiven učinek za Slovenijo, vendar pa bi se z nadaljnjim poglobljanjem geopolitičnih napetosti lahko zmanjšala učinkovitost mednarodnega sodelovanja pri spoprijemanju s prehranskimi in energetskimi krizami, morebitnimi prihodnjimi pandemijami ter vse bolj perečimi negativnimi vplivi podnebnih sprememb. Prav tako bi lahko na nižjo svetovno rast vplivalo počasnejše okrevanje Kitajske v primeru pogloblitve ali razširitve krize v nepremičninskem sektorju ali premajhne fiskalne podpore. Hkrati bi večja podpora fiskalne politike na Kitajskem od trenutno predvidene in reforme na trgu nepremičnin podprle rast te države, kar pa bi lahko povzročilo pritisk na cene surovin in s tem večje inflacijske pritiske iz mednarodnega okolja. Na negotovost na globalni ravni bo vplival tudi izid volitev v ZDA in potencialne spremembe njihove zunanje politike.

Negotovost in tveganja za gospodarsko rast v evrskem območju ter v Sloveniji so povezana tudi z morebitnim ohranjanjem povišane inflacije, na katero bi lahko vplivalo več dejavnikov, zlasti rast stroškov dela in vztrajnost storitvene inflacije kot tudi zaostritev geopolitičnih razmer. Bolj trdovratna inflacija bi lahko vodila k dlje časa povišanim obrestnim meram, kar bi negativno vplivalo na gospodarsko aktivnost in finančno stabilnost. Pri tem tveganja za ohranjanje povišane inflacije izhajajo iz različnih dejavnikov, zlasti dalj časa trajajoče višje rasti plač od produktivnosti ob pomanjkanju usposobljene delovne sile in posledično tudi višje storitvene inflacije⁴⁴. Zaostritev razmer na Bližnjem vzhodu in v Ukrajini bi lahko privedla do višjih cen energentov, transportnih stroškov in hrane. Tveganje za višje cene plina in elektrike izhaja tudi iz prenehanja veljavnosti dogovora o tranzitu ruskega plina čez Ukrajino konec letošnjega leta, kjer pa v osnovnem scenariju ne pričakujemo bistvenega negativnega učinka. Okrepitev trgovinskih ovir (npr. protekcionizem, uvedba trgovinskih tarif) pa bi lahko vplivala na dvig cen uvoženih dobrin. Na višjo rast cen hrane in elektrike od predvidene v osnovnem

⁴⁴ V primeru, če podjetja višje rasti plač od produktivnosti ne bodo mogla absorbirati z dobički, lahko pride tudi do višje rasti cen blaga.

scenariju lahko vplivajo tudi ekstremni vremenski dogodki (poplave, suše, požari, vročinski valovi ipd.), ki so v zadnjih letih vse pogostejši.

Negotovost, povezana z uresničitvijo napovedi gospodarske rasti, je v domačem okolju povezana z vplivi poslabšane konkurenčnosti na izvozni sektor gospodarstva, zmogljivostjo za izvajanje načrtovane visoke investicijske aktivnosti države, tempom izvajanja poplavalne obnove ter črpanjem sredstev EU in načrtovanimi reformami, ki so pomembne za črpanje sredstev iz sklada za okrevanje in odpornost. Domači stroškovni pritiski, povezani z morebitno višjo inflacijo in rastjo plač, bi lahko vplivali na večje poslabšanje konkurenčnosti slovenskega izvoznega sektorja ob že sicer veliki negotovosti v mednarodnem okolju. Negotovost je povezana tudi s tempom izvedbe državnih investicij in sprejemanjem reform. Načrt za okrevanje in odpornost vsebuje predvidene mejnike, cilje ter okvirni časovni raspored izvajanja reform in investicij, ki jih je treba zaključiti do 31. avgusta 2026. A tudi v primeru pravočasne izpolnitve vseh mejnikov in ciljev so tveganja pravočasne izvedbe investicij Načrta za okrevanje in odpornost povezana s postopki oddaje javnih naročil in izbora projektov ter z omejenimi administrativnimi in kadrovskimi zmogljivostmi. Slednje zaradi zamika izvedbe vpliva tudi na časovnico izvajanja poplavalne obnove. Hkrati bi se lahko z dodatnim povpraševanjem po gradbenih delih ob razmeroma visoki stopnji izkoriščenosti zmogljivosti povišale cene v gradbeništvu, večje povpraševanje po delavcih pa bi ob že zdaj velikem pomanjkanju delovne sile lahko vplivalo na hitrejši dvig plač in posledično počasnejše zniževanje inflacije. Prav tako vse večja pogostost ekstremnih vremenskih dogodkov kaže na potrebo po prilagoditvi podnebnim spremembam.

Možnosti za višjo gospodarsko rast od predvidene v osnovnem scenariju izhajajo iz morebitnega še uspešnejšega privabljanja delovne sile in pozitivnih učinkov celovitega črpanja sredstev EU skupaj z reformnimi ukrepi. Uspešnejše privabljanje tujih delavcev, ob podpori sprejetih in morebitnih dodatnih ukrepov, bi lahko še intenzivneje blažilo pomanjkanje delovne sile in omejilo stroškovne pritiske, kar bi ugodno vplivalo na inflacijo in gospodarsko aktivnost. Zasebna potrošnja pa bi bila lahko večja od predvidene v primeru višje zaposlenosti in rasti plač ter vidnejšega zmanjšanja negotovosti in s tem večje porabe privarčevanih sredstev gospodinjestev. Večja poraba teh sredstev pa bi se lahko odrazila tudi v višji inflaciji. Črpanje celotnega paketa sredstev EU ter pozitivni učinki reformnih ukrepov prinašajo priložnost za krepitev razvojnih vsebin, med katerimi so ključne: okrepitev podpore raziskavam, inovacijam in digitalizaciji za povečanje produktivnosti, zelena preobrazba s preходом na bolj trajnosten gospodarski razvoj ter prilagoditve sistemov socialne zaščite, ki jih pretežno narekujejo demografska gibanja. Vse to ima lahko še bolj pozitiven učinek na gospodarsko rast, zlasti na srednji rok.

4 Rast potencialnega BDP

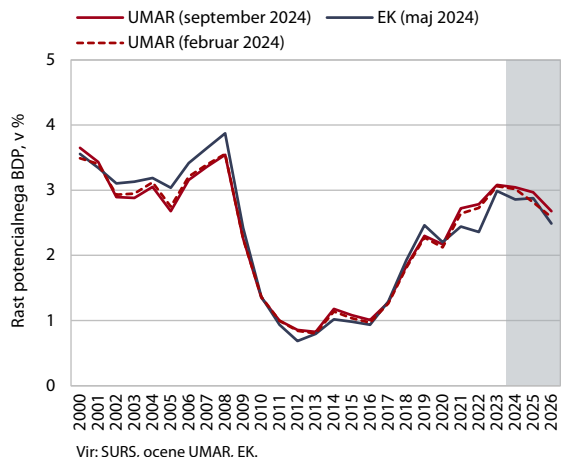
Oceni potencialnega BDP⁴⁵ in proizvodne vrzeli sta volatilni ter izpostavljeni tveganju za poznejše spremembe, še posebej v negotovih gospodarskih razmerah. Potencialni BDP ni neposredno izmerljiv, ampak ga je treba oceniti, njegove ocene pa se lahko spreminjajo glede na vhodne podatke ali spremembe v uporabljeni metodologiji. Vhodni podatki se pogosto spreminjajo zaradi revizije rasti BDP v preteklih letih, sprememb v napovedi rasti BDP ali drugih vhodnih kategorij in sprememb v dolžini vključenih časovnih serij. Zaradi teh dejavnikov so lahko poznejše ocene potencialnega BDP in proizvodne vrzeli za isto obdobje, tudi preteklo, drugačne. V negotovih razmerah še posebej velja, da je ocene potencialnega BDP in proizvodne vrzeli smiselno upoštevati zgolj v kontekstu predpostavk in širše gospodarske slike, v kateri so bile narejene.

Po trenutni oceni naj bi rast potencialnega BDP letos in prihodnje leto ostala zmerna, ob koncu obdobja napovedi pa se bo začela zniževati. Rast potencialnega BDP se je od leta 2012 do leta 2019 postopoma krepila, v letu 2020 se je prehodno znižala zaradi učinka zdravstvene krize, v obdobju 2021–2023 pa ponovno nekoliko okrepila in v povprečju znašala 2,9 %. Pri tem ocenjujemo, da so bile posledice koronakrize za proizvodne dejavnike omejene zaradi sprejetih interventnih ukrepov. Letos in prihodnje leto bo rast potencialnega BDP okoli 3-odstotna, nato pa se bo umirila (na 2,7 %). V povprečju obdobja bo še vedno največji prispevek *skupne factorske produktivnosti* (1,2 o. t.), njena rast bo predvidoma podobna kot pred gospodarsko-finančno krizo. Prispevek *kapitala* bo ostal podoben (v povprečju 0,6 o. t.) kot v preteklih treh letih. Še vedno pa bo precej nižji kot v daljšem obdobju pred gospodarsko-finančno krizo,⁴⁶ po kateri se je investicijska aktivnost upočasnila. Proizvodni dejavnik *delo* naj bi k potencialni rasti v obdobju 2024–2026 v povprečju prispeval 1,1 o. t., njegov prispevek se bo zaradi že visoke ravni zaposlenosti in stopnje aktivnosti, še posebej v starostni skupini 30–54 let, ter neugodnih demografskih trendov, postopno zmanjševal. To je tudi osrednji razlog za zmanjševanje rasti potencialnega BDP ob koncu napovednega obdobja.

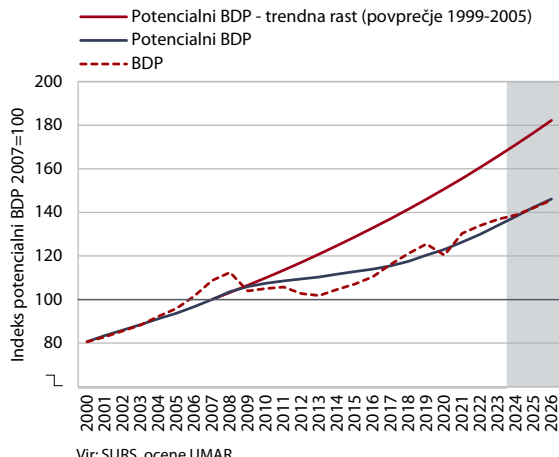
⁴⁵ Potencialni bruto domači proizvod je makroekonomski indikator, ki kaže, kakšen obseg proizvodnje lahko gospodarstvo doseže, ne da bi tvorilo dodatne inflacijske pritiske (s »pregrevanjem«). Kadar je gospodarstvo (dejanski BDP) nad ravnijo potencialnega BDP, to povzroči naraščanje inflacije (in obratno). Razliko med dejanskim BDP in potencialnim BDP, izraženo v odstotkih potencialnega BDP, imenujemo proizvodna vrzel. Na UMAR izračun potencialnega BDP temelji na metodi proizvodne funkcije. Metoda predpostavlja, da je potencialni BDP kombinacija proizvodnih dejavnikov *potencialnega dela* (ta je odvisen od demografskih dejavnikov, stopnje aktivnosti, opravljenih ur in naravne stopnje brezposelnosti), *kapitala* in *skupne factorske produktivnosti*. Metoda se ne razlikuje bistveno od metode, ki jo uporablja EK. Razlike med izračuni potencialnega BDP oz. proizvodne vrzeli med UMAR in EK so tako predvsem posledica: i) različnega časovnega obdobja napovedi, ii) razlik v napovedih makroekonomskih kazalnikov in iii) nekaterih vhodnih podatkov (na UMAR uporabimo avgustovsko revizijo podatkov SURS-a, pri seriji zaposlenosti po statistiki nacionalnih računov upoštevamo tudi popravek zaradi preloma v seriji v letu 2002, od jeseni 2023 pa uporabljamo tudi projekcijo prebivalstva EUROPOP2023 s scenarijem višje rasti selitvenega prirasta, s popravkom preteklih podatkov o prebivalcih za prelom v seriji v letih 2007–2008).

⁴⁶ Prispevek kapitala k potencialni rasti BDP je v obdobju 2000–2008, ko je bil razmeroma stabilen, v povprečju znašal 1,7 o. t.

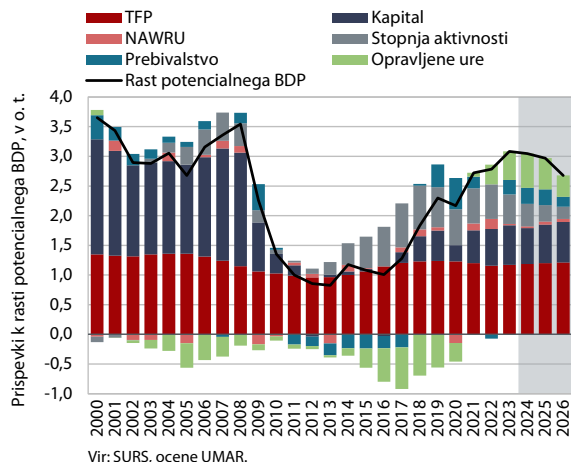
Slika 40: Sprememba potencialnega BDP, primerjava izračunov UMAR in EK

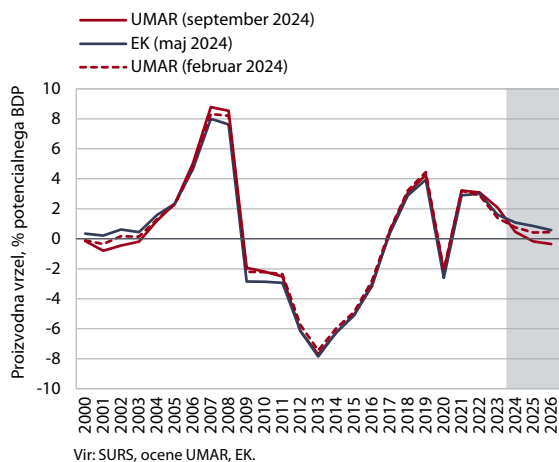
Slika 41: BDP in potencialni BDP

Slika 42: Prispevki posameznih komponent k potencialni rasti BDP

Slika 43: Proizvodna vrzel, primerjava izračunov UMAR in EK

5 Literatura in viri

- Barchart. (2024). Energies Futures Prices. Barchart. Pridobljeno s <https://www.barchart.com/futures/energies>
- BIS. (2024). Central bank policy rates. Pridobljeno s <https://www.bis.org/statistics/cbpol.htm>
- BS. (2024). Podatkovne serije Banke Slovenije. Ljubljana. Pridobljeno s https://px.bsi.si/pxweb/sl/serije_sl/
- Consensus Economics. (2024a). Consensus Forecasts, G-7 & Western Europe (August 2024). Consensus Economics Inc.
- Consensus Economics. (2024b). Eastern Europe Consensus Forecasts (August 2024). Consensus Economics Inc.
- Dogovor o uskladitvi vrednosti plačnih razredov plačne lestvice in datumu izplačila regresa za letni dopust v letu 2024. (2024). Ur. l. RS, št. 12/24. Pridobljeno s <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2024-01-0302/dogovor-o-uskladitvi-vrednosti-placnih-razredov-placne-lestvice-in-datumu-izplacila-regresa-za-letni-dopust-v-letu-2024>
- ECB. (2024a). ECB Statistical Data Warehouse [podatkovna baza]. Frankfurt: Evropska centralna banka. Pridobljeno s <https://sdw.ecb.europa.eu/>
- ECB. (2024b). Eurosystem staff macroeconomic projections for the euro area, June 2024. Frankfurt: Evropska centralna banka. Pridobljeno s https://www.ecb.europa.eu/pub/projections/html/ecb.projections202312_eurosystemstaff-9a39ab5088.en.html
- ECB. (2024c). The ECB Survey of Professional Forecasters. Frankfurt: Evropska centralna banka. Pridobljeno s https://www.ecb.europa.eu/stats/ecb_surveys/survey_of_professional_forecasters/pdf/ecb.spf2024q3~98dde869e4.en.pdf
- EIA. (2024). Petroleum & Other Liquids Spot Prices. Washington, DC: U.S. Energy Information Administration. Pridobljeno s https://www.eia.gov/dnav/pet/pet_pri_spt_s1_d.htm
- EK. (2024a). AMECO online [podatkovna baza]. Bruselj. Pridobljeno s https://dashboard.tech.ec.europa.eu/qs_digit_dashboard_mt/public/sense/app/667e9fba-eea7-4d17-abf0-ef20f6994336/sheet/2f9f3ab7-09e9-4665-92d1-de9ead91fac7/state/analysis
- EK. (2024b). European Economic Forecast, Spring 2024. EK. Pridobljeno s https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/economic-forecasts/winter-2024-economic-forecast-delayed-rebound-growth-amid-faster-easing-inflation_en
- Eurostat. (2024). Eurostat [podatkovna baza]. Luxembourg: Eurostat. Pridobljeno s <https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>
- FocusEconomics. (2024a). Consensus Forecast Central & Eastern Europe (September 2024). FocusEconomics S.L.U.
- FocusEconomics. (2024b). Consensus Forecast Euro Area (September 2024). FocusEconomics S.L.U.
- IMF. (2009). Balance of Payments and International Investment Position Manual - Sixth Edition, (BPM6). Washington, DC: Mednarodni denarni sklad. Pridobljeno s <https://www.imf.org/external/pubs/ft/bop/2007/pdf/bpm6.pdf>
- IMF. (2024). World Economic Outlook Update, July 2024. IMF. Pridobljeno s <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2024/01/30/world-economic-outlook-update-january-2024>
- Kiel Institute for the World Economy (IFW). (2024). Kieler Konjunktur-Berichte Nr. 117 (2024/Q3). Kiel Institute for the World Economy. Pridobljeno s <https://www.ifw-kiel.de/topics/economic-outlook/>
- MF. (2024a). Konsolidirana bilanca javnega financiranja. Ljubljana: Ministrstvo za finance. Pridobljeno s <https://www.gov.si/teme/fiskalna-in-javnofinancna-politika/>
- MF. (2024b). Odhodki državnega proračuna za energetske draginje [interni podatki]. Ljubljana: Ministrstvo za finance.

- MF. (2024c). Odhodki državnega proračuna za poplave [interni podatki]. Ljubljana: Ministrstvo za finance.
- OECD. (2024). OECD Data Explorer. Pariz: Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj. Pridobljeno s <https://data-explorer.oecd.org/>
- S&P Global. (2024). S&P Global Eurozone Composite PMI. Pridobljeno s <https://www.pmi.spglobal.com/Public/Home/PressRelease/df1eb8e3228b44c2aaf645b14f9e36c5>
- SURS. (2024). Si-stat [podatkovna baza]. Ljubljana: Statistični urad RS. Pridobljeno s <https://pxweb.stat.si/sistat/sl>
- UMAR. (2018). *Ekonomski izzivi 2018*. Ljubljana: Urad RS za makroekonomske analize in razvoj. Pridobljeno s https://www.umar.si/fileadmin/user_upload/publikacije/izzivi/2018/popravek2018/Ekonomski_izzivi_2018.pdf
- UMAR. (2024a). Pomladanska napoved gospodarskih gibanj 2024. Ljubljana: Urad RS za makroekonomske analize in razvoj. Pridobljeno s https://www.umar.gov.si/fileadmin/user_upload/napovedi/pomlad/pomladanska_2024/PNGG_2024_stat_stroskovna_01.pdf
- UMAR. (2024b). Poročilo o razvoju 2024. Ljubljana: Urad RS za makroekonomske analize in razvoj. Pridobljeno s https://www.umar.gov.si/fileadmin/user_upload/razvoj_slovenije/2024/slovenski/PO_R2024_01.pdf
- Vlada RS. (2024). Poročilo o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leto 2024 v obdobju januar–junij, [interno] 1675–IX. Ljubljana. Pridobljeno s https://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/zakonodaja/izbran!/ut/p/z/1/04_Sj9CPyKssy0xPLMnMz0vMAfljo8zivSy9Hb283Q0N3E3dLQwCQ7z9g7w8nAwsnMz1w9EUGAWZGgS6GDn5BhsYGwQHG-pHEaPFAAdwNCBOPx4FUfiNL8gNDQ11VFQEAAxcoa4!/dz/d5/L2dBISEvZ0FBIS9nQSEh/?uid=5A5EBF603A1FEDBFC1258B880048276D&db=pre_akt&mandat=IX&tip=doc
- WIIW. (2024). Monthly Report July-August 2024. Dunaj: Dunajski inštitut za mednarodne ekonomske študije. Pridobljeno s <https://wiiw.ac.at/wiiw-monthly-reports-ps-1.html>
- ZDOsk – Zakon o dolgotrajni oskrbi. (2023). Ur. l. RS, št. 84/23. Pridobljeno s <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO8819>
- Zidar, M. (2024). Delovno aktivno prebivalstvo, januar 2024. Število delovno aktivnih upadlo v večini področij dejavnosti. Pridobljeno s <https://www.stat.si/StatWeb/news/Index/12740>
- ZIUOPZP – Zakon o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023. (2023). Ur. l. RS, št. 95/23. Pridobljeno s <https://zakonodaja.ulinfotok.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2023-01-2670/zakon-o-interventnih-ukrepih-za-odpravo-posledic-poplav-in-zemeljskih-plazov-iz-avgusta-2023-ziuopzp>
- ZORZFS – Zakon o obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev. (2023).
- ZRSZ. (2024). Število registriranih brezposelnih [podatkovna baza]. Zavod RS za zaposlovanje. Pridobljeno s <https://www.ess.gov.si/partnerji/trg-dela/trg-dela-v-stevilkah/registrirana-brezposelnost/>
- ZTuj-2G – Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o tujcih. (2023). Ur. l. RS, št. 95/23. Pridobljeno s <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO8739>
- ZUOPUE – Zakon o ukrepih za optimizacijo določenih postopkov na upravnih enotah (ZUOPUE). (2024). Ur. l. RS, št. 62/24. Pridobljeno s <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=ZAKO9073>
- ZZSDT-D – Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev. (2023). Ur. l. RS, št. 95/23. Pridobljeno s <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO8778>

statistična priloga

Kazalo tabel

- Tabela 1:** Pomembnejši makroekonomski kazalniki razvoja Republike Slovenije
- Tabela 2a:** Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod (tekoče cene)
- Tabela 2b:** Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod (struktura v %, tekoče cene)
- Tabela 3a:** Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod (stalne cene)
- Tabela 3b:** Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod (realne stopnje rasti v %)
- Tabela 4a:** Stroškovna struktura bruto domačega proizvoda (tekoče cene)
- Tabela 4b:** Stroškovna struktura bruto domačega proizvoda (struktura v %, tekoče cene)
- Tabela 5a:** Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda (tekoče cene)
- Tabela 5b:** Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda (struktura v %, tekoče cene)
- Tabela 6a:** Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda (stalne cene)
- Tabela 6b:** Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda (realne stopnje rasti v %)
- Tabela 7:** Plačilna bilanca (v mio EUR) plačilno bilančna statistika
- Tabela 8:** Kazalniki trga dela (števila v tisoč, kazalniki in letne stopnje rasti v %)
- Tabela 9:** Indikatorji mednarodne konkurenčnosti (letne stopnje rasti v %)
- Tabela 10a:** Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF, prihodki (tekoče cene)
- Tabela 10b:** Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF, prihodki (delež v primerjavi z BDP v %)
- Tabela 11a:** Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF, odhodki (tekoče cene)
- Tabela 11b:** Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF, odhodki (delež v primerjavi z BDP v %)

Tabela 1: Pomembnejši makroekonomski kazalniki razvoja Republike Slovenije realne stopnje rasti v %, razen kjer ni drugače navedeno

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
									napoved		
BRUTO DOMAČI PROIZVOD	3,0	5,2	4,4	3,5	-4,1	8,4	2,7	2,1	1,5	2,4	2,5
BDP v mio EUR (tekoče cene)	40.013	42.626	45.462	48.157	46.739	52.023	56.909	63.951	66.819	70.911	74.841
BDP na prebivalca v EUR (tekoče cene in tekoči tečaj)	19.380	20.634	21.942	23.052	22.227	24.682	26.979	30.158	31.379	33.164	34.901
BDP na prebivalca v USD (tekoče cene in tekoči tečaj)	21.452	23.310	25.913	25.807	25.388	29.191	28.409	32.610	34.077	36.182	38.077
BDP na prebivalca po kupni moči (PPS) ¹	23.600	25.100	26.400	27.800	26.800	29.300	31.900	34.400			
BDP na prebivalca po kupni moči (PPS EU27_2020 = 100) ¹	84	86	87	89	89	90	90	91			
ZAPOSLENOST IN PRODUKTIVNOST											
Zaposlenost po nacionalnih računih	1,9	2,9	3,2	2,4	-0,7	1,3	2,9	1,6	0,5	0,6	0,5
Število registriranih brezposelnih (povprečje leta v tisoč)	103,2	88,6	78,5	74,2	85,0	74,3	56,7	48,7	45,7	44,6	44,1
Stopnja registrirane brezposelnosti v %	11,2	9,5	8,2	7,7	8,7	7,6	5,8	5,0	4,6	4,5	4,4
Stopnja brezposelnosti po anketi o delovni sili v %	8,0	6,6	5,1	4,5	5,0	4,7	4,0	3,7	3,7	3,7	3,6
Produktivnost dela (BDP na zaposlenega)	1,2	2,2	1,1	1,0	-3,4	7,0	-0,2	0,5	1,0	1,8	2,1
PLAČE											
Bruto plače na zaposlenega - nominalna rast v %	1,8	2,7	3,4	4,3	5,8	6,1	2,8	9,7	6,2	6,6	5,5
Zasebni sektor	1,7	2,9	4,0	3,9	4,4	6,1	6,2	9,4	7,1	6,3	5,6
Javni sektor	2,3	2,9	3,0	5,4	7,8	6,5	-2,5	10,3	4,4	7,1	5,2
Bruto plače na zaposlenega - realna rast v %	2,0	1,3	1,6	2,7	5,9	4,1	-5,6	2,1	4,0	3,2	3,1
Zasebni sektor	1,8	1,5	2,3	2,2	4,5	4,1	-2,4	1,9	4,9	2,9	3,2
Javni sektor	2,4	1,5	1,3	3,7	7,9	4,5	-10,4	2,7	2,3	3,7	2,9
MENJAVA S TUJINO											
Izvoz blaga in storitev	6,4	11,1	6,2	4,5	-8,5	14,5	6,8	-2,0	0,9	2,7	3,7
Izvoz blaga	6,1	11,0	5,7	4,5	-5,5	13,4	2,2	-2,7	1,5	2,4	3,6
Izvoz storitev	7,8	11,2	7,7	4,6	-19,7	19,1	25,9	0,6	-1,2	3,6	4,4
Uvoz blaga in storitev	6,6	10,7	7,1	4,7	-9,1	17,8	9,2	-4,5	3,5	3,0	4,1
Uvoz blaga	7,0	10,7	7,4	5,0	-8,6	17,2	7,7	-5,3	3,8	2,9	4,1
Uvoz storitev	4,7	10,5	5,4	3,0	-12,0	20,7	17,3	0,4	2,3	3,7	3,9

Tabela 1: Pomembnejši makroekonomski kazalniki razvoja Republike Slovenije realne stopnje rasti v %, razen kjer ni drugače navedeno

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
									napoved		
PLAČILNA BILANCA - plačilno bilančna statistika											
Saldo tekočega računa plačilne bilance v mio EUR	2.114	2.896	2.960	3.105	3.586	1.951	-637	2.858	1.839	1.649	1.570
- delež v primerjavi z BDP v %	5,3	6,8	6,5	6,4	7,7	3,8	-1,1	4,5	2,8	2,3	2,1
Saldo menjave s tujino v mio EUR	3.467	3.872	3.898	4.206	4.247	3.082	1.010	4.019	3.195	3.265	3.380
- delež v primerjavi z BDP v %	8,7	9,1	8,6	8,7	9,1	5,9	1,8	6,3	4,8	4,6	4,5
DOMAČE POVPRASEVANJE											
Končna potrošnja	3,6	2,1	3,1	4,6	-3,5	9,3	3,6	0,7	3,5	2,3	2,8
Delež v BDP v %	72,5	70,7	69,9	70,5	70,8	72,3	73,8	71,4	72,5	72,5	72,6
v tem:											
Zasebna potrošnja	4,1	2,5	3,4	5,5	-6,1	10,5	5,3	0,1	1,6	2,5	2,4
Delež v BDP v %	53,3	52,1	51,5	52,0	50,1	51,4	54,4	52,1	51,8	51,7	51,3
Državna potrošnja	2,3	0,9	2,3	1,9	4,1	6,2	-0,7	2,4	8,5	1,7	4,1
Delež v BDP v %	19,2	18,6	18,4	18,5	20,7	20,8	19,4	19,2	20,7	20,8	21,3
Investicije v osnovna sredstva	-3,0	9,5	10,6	4,9	-7,2	12,3	4,2	3,9	0,0	3,5	3,5
Delež v BDP v %	17,8	18,5	19,5	19,8	19,0	20,3	21,9	21,3	20,9	21,0	21,2
TEČAJ IN CENE											
Razmerje USD za 1 EUR	1,107	1,129	1,181	1,120	1,141	1,184	1,054	1,082	1,086	1,091	1,091
Realni efektivni tečaj - deflator CPI ²	0,2	0,4	0,9	-0,4	-0,5	-0,4	-0,4	2,4	0,0	1,0	0,3
Inflacija (konec leta) ³ v %	0,5	1,7	1,4	1,8	-1,1	4,9	10,3	4,2	2,3	3,3	2,2
Inflacija (povprečje leta) ³ v %	-0,1	1,4	1,7	1,6	-0,1	1,9	8,8	7,4	2,1	3,3	2,3
Cena nafte Brent v USD / sodček	44,8	54,3	71,0	64,3	41,8	70,7	100,8	82,5	81,9	75,7	73,0

Vir: SURS, BS, Eurostat, preračuni in napoved UMAR.

Opomba: ¹ Merjeno v standardih kupne moči (PPS). ² Rast vrednosti pomeni apreciacijo nacionalne valute in obratno. ³ Merilo inflacije je indeks cen življenjskih potrebščin.

Tabela 2a: Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod

tekoče cene, mio EUR

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
									napoved		
A Kmetijstvo, lov, gozdarstvo, ribištvo	740,8	721,7	905,3	852,6	886,8	786,2	973,3	971,6	1.170,0	1.162,9	1.152,5
BCDE Rudarstvo, predelovalne dejavnosti, oskrba z elektriko in vodo, ravnanje z odpadki, saniranje okolja	9.283,7	10.002,6	10.534,3	11.275,7	11.076,9	11.887,5	12.560,8	15.036,0	15.301,5	16.054,4	16.875,9
od tega: C Predelovalne dejavnosti	8.095,0	8.798,2	9.277,2	9.907,9	9.589,7	10.381,3	11.340,0	12.530,8	13.063,8	13.862,5	14.594,0
F Gradbeništvo	1.759,9	1.945,8	2.227,9	2.475,9	2.451,5	2.769,1	3.379,2	3.958,1	3.942,3	4.360,3	4.602,0
GHI Trgovina in popravila vozil, promet in skladiščenje, gostinstvo	7.202,4	7.765,7	8.367,1	8.766,6	7.954,9	9.102,0	10.164,4	11.372,6	11.760,1	12.586,1	13.351,6
J Informacijske in komunikacijske dejavnosti	1.356,2	1.453,9	1.509,5	1.721,2	1.795,9	2.020,3	2.209,9	2.463,2	2.672,8	2.942,1	3.180,0
K Finančne in zavarovalniške dejavnosti	1.324,4	1.394,1	1.501,0	1.573,3	1.594,4	1.905,9	2.074,7	2.738,5	2.840,5	3.148,5	3.329,7
L Poslovanje z nepremičninami	2.679,3	2.766,0	2.900,0	3.016,4	3.058,4	3.274,4	3.794,2	4.107,6	4.310,5	4.432,7	4.621,4
MN Strokovne, znanstvene, tehnične dejavnosti in druge raznovrstne poslovne dejavnosti	3.390,1	3.718,3	4.013,1	4.190,9	3.898,4	4.433,6	5.073,4	5.593,7	5.946,9	6.218,9	6.735,7
OPQ Uprava in obramba, izobraževanje, zdravstvo in socialno varstvo	5.807,5	6.091,4	6.425,3	6.903,3	7.542,9	8.382,9	8.545,0	9.382,4	9.797,9	10.368,3	10.840,1
RST Druge storitvene dejavnosti	894,3	930,2	971,7	1.045,2	879,2	968,0	1.185,2	1.273,6	1.437,3	1.553,0	1.721,3
1. DODANA VREDNOST	34.438,5	36.789,8	39.355,4	41.821,1	41.139,2	45.529,7	49.959,9	56.897,4	59.179,7	62.827,2	66.410,1
2. KOREKCIJSKE POSTAVKE (a-b)	5.574,7	5.835,7	6.107,0	6.335,4	5.599,5	6.492,9	6.948,9	7.053,8	7.639,2	8.084,2	8.430,7
a) davki na proizvode	5.626,8	5.889,7	6.167,1	6.402,9	5.654,7	6.578,9	7.057,7	7.569,0	7.841,9	8.247,8	8.600,3
b) subvencije po proizvodih	52,1	54,0	60,0	67,5	55,3	85,9	108,8	515,2	202,7	163,5	169,6
3. BRUTO DOMAČI PROIZVOD (3=1+2)	40.013,2	42.625,5	45.462,4	48.156,5	46.738,7	52.022,6	56.908,8	63.951,2	66.818,9	70.911,4	74.840,8

Vir: SURS, napoved UMAR.

Tabela 2b: Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod

deleži v % BDP (tekoče cene)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
									napoved		
A Kmetijstvo, lov, gozdarstvo, ribištvo	1,9	1,7	2,0	1,8	1,9	1,5	1,7	1,5	1,8	1,6	1,5
BCDE Rudarstvo, predelovalne dejavnosti, oskrba z elektriko in vodo, ravnanje z odpadki, saniranje okolja	23,2	23,5	23,2	23,4	23,7	22,9	22,1	23,5	22,9	22,6	22,5
od tega: C Predelovalne dejavnosti	20,2	20,6	20,4	20,6	20,5	20,0	19,9	19,6	19,6	19,5	19,5
F Gradbeništvo	4,4	4,6	4,9	5,1	5,2	5,3	5,9	6,2	5,9	6,1	6,1
GHI Trgovina in popravila vozil, promet in skladiščenje, gostinstvo	18,0	18,2	18,4	18,2	17,0	17,5	17,9	17,8	17,6	17,7	17,8
J Informacijske in komunikacijske dejavnosti	3,4	3,4	3,3	3,6	3,8	3,9	3,9	3,9	4,0	4,1	4,2
K Finančne in zavarovalniške dejavnosti	3,3	3,3	3,3	3,3	3,4	3,7	3,6	4,3	4,3	4,4	4,4
L Poslovanje z nepremičninami	6,7	6,5	6,4	6,3	6,5	6,3	6,7	6,4	6,5	6,3	6,2
MN Strokovne, znanstvene, tehnične dejavnosti in druge raznovrstne poslovne dejavnosti	8,5	8,7	8,8	8,7	8,3	8,5	8,9	8,7	8,9	8,8	9,0
OPQ Uprava in obramba, izobraževanje, zdravstvo in socialno varstvo	14,5	14,3	14,1	14,3	16,1	16,1	15,0	14,7	14,7	14,6	14,5
RST Druge storitvene dejavnosti	2,2	2,2	2,1	2,2	1,9	1,9	2,1	2,0	2,2	2,2	2,3
1. DODANA VREDNOST	86,1	86,3	86,6	86,8	88,0	87,5	87,8	89,0	88,6	88,6	88,7
2. KOREKCIJSKE POSTAVKE (a-b)	13,9	13,7	13,4	13,2	12,0	12,5	12,2	11,0	11,4	11,4	11,3
a) davki na proizvode	14,1	13,8	13,6	13,3	12,1	12,6	12,4	11,8	11,7	11,6	11,5
b) subvencije po proizvodih	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,8	0,3	0,2	0,2
3. BRUTO DOMAČI PROIZVOD (3=1+2)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Vir: SURS, napoved UMAR.

Tabela 3a: Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod

mio EUR

	stalne cene preteklega leta								stalne cene 2023		
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
									napoved		
A Kmetijstvo, lov, gozdarstvo, ribištvo	743,5	696,5	845,7	866,0	913,2	759,6	788,3	935,6	990,6	1.000,0	1.010,5
BCDE Rudarstvo, predelovalne dejavnosti, oskrba z elektriko in vodo, ravnanje z odpadki, saniranje okolja	9.332,0	9.951,2	10.391,0	11.166,2	10.972,9	11.897,8	11.635,6	13.024,2	15.219,4	15.500,8	15.849,6
od tega: C Predelovalne dejavnosti	8.107,6	8.727,1	9.122,8	9.931,7	9.675,4	10.446,2	10.029,9	11.492,7	12.706,2	12.960,4	13.271,4
F Gradbeništvo	1.693,2	1.917,0	2.124,0	2.409,7	2.471,9	2.635,1	2.999,4	3.851,4	3.916,5	4.012,5	4.114,9
GHI Trgovina in popravila vozil, promet in skladiščenje, gostinstvo	7.190,0	7.801,2	8.158,0	8.669,8	8.060,4	8.803,8	9.225,6	10.268,3	11.469,4	11.784,9	12.144,2
J Informacijske in komunikacijske dejavnosti	1.321,3	1.423,8	1.537,2	1.672,0	1.781,4	2.028,5	2.213,2	2.353,7	2.585,2	2.731,2	2.896,5
K Finančne in zavarovalniške dejavnosti	1.384,9	1.318,9	1.403,8	1.556,8	1.589,5	1.966,7	1.942,4	2.023,6	2.764,5	2.846,1	2.932,9
L Poslovanje z nepremičninami	2.588,9	2.722,8	2.822,8	2.956,2	3.017,1	3.145,1	3.368,2	3.822,2	4.187,7	4.227,6	4.271,9
MN Strokovne, znanstvene, tehnične dejavnosti in druge raznovrstne poslovne dejavnosti	3.383,7	3.662,3	3.963,7	3.951,6	3.786,0	4.243,7	4.891,0	5.182,8	5.702,8	5.825,5	6.014,8
OPQ Uprava in obramba, izobraževanje, zdravstvo in socialno varstvo	5.585,3	5.918,0	6.211,6	6.532,5	7.070,1	7.862,4	8.537,0	8.577,3	9.509,2	9.656,6	9.854,6
RST Druge storitvene dejavnosti	879,4	912,6	947,9	1.010,8	879,4	939,6	1.129,4	1.187,4	1.311,2	1.356,4	1.404,0
1. DODANA VREDNOST	34.102,1	36.324,4	38.405,8	40.791,4	40.541,9	44.282,3	46.730,3	51.226,4	57.656,5	58.941,8	60.493,9
2. KOREKCIJSKE POSTAVKE (a-b)	5.559,8	5.759,2	6.086,3	6.264,6	5.647,4	6.377,6	6.696,6	6.884,6	7.227,3	7.479,4	7.613,1
a) davki na proizvode	5.610,5	5.814,2	6.143,7	6.325,4	5.694,1	6.461,0	6.812,5	6.988,0	7.603,1	7.774,3	7.949,2
b) subvencije po proizvodih	50,7	55,0	57,4	60,7	46,7	83,4	116,0	103,4	375,8	294,8	336,1
3. BRUTO DOMAČI PROIZVOD (3=1+2)	39.662,0	42.083,6	44.492,1	47.056,0	46.189,3	50.659,9	53.426,9	58.111,0	64.883,8	66.421,2	68.107,0

Vir: SURS, napoved UMAR.

Tabela 3b: Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod

realne stopnje rasti v %

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
									napoved		
A Kmetijstvo, lov, gozdarstvo, ribištvo	-2,1	-6,0	17,2	-4,3	7,1	-14,3	0,3	-3,9	2,0	1,0	1,0
BCDE Rudarstvo, predelovalne dejavnosti, oskrba z elektriko in vodo, ravnanje z odpadkami, saniranje okolja	5,1	7,2	3,9	6,0	-2,7	7,4	-2,1	3,7	1,2	1,8	2,2
od tega: C Predelovalne dejavnosti	5,4	7,8	3,7	7,1	-2,3	8,9	-3,4	1,3	1,4	2,0	2,4
F Gradbeništvo	-3,6	8,9	9,2	8,2	-0,2	7,5	8,3	14,0	-1,0	2,5	2,5
GHI Trgovina in popravila vozil, promet in skladiščenje, gostinstvo	5,7	8,3	5,1	3,6	-8,1	10,7	1,4	1,0	0,9	2,8	3,0
J Informacijske in komunikacijske dejavnosti	-0,5	5,0	5,7	10,8	3,5	13,0	9,6	6,5	5,0	5,7	6,0
K Finančne in zavarovalniške dejavnosti	2,8	-0,4	0,7	3,7	1,0	23,4	1,9	-2,5	1,0	3,0	3,0
L Poslovanje z nepremičninami	-0,5	1,6	2,1	1,9	0,0	2,8	2,9	0,7	2,0	1,0	1,0
MN Strokovne, znanstvene, tehnične dejavnosti in druge raznovrstne poslovne dejavnosti	3,0	8,0	6,6	-1,5	-9,7	8,9	10,3	2,2	2,0	2,2	3,2
OPQ Uprava in obramba, izobraževanje, zdravstvo in socialno varstvo	2,3	1,9	2,0	1,7	2,4	4,2	1,8	0,4	1,4	1,6	2,0
RST Druge storitvene dejavnosti	5,1	2,0	1,9	4,0	-15,9	6,9	16,7	0,2	3,0	3,5	3,5
1. DODANA VREDNOST	3,2	5,5	4,4	3,6	-3,1	7,6	2,6	2,5	1,3	2,2	2,6
2. KOREKCIJSKE POSTAVKE (a-b)	2,3	3,3	4,3	2,6	-10,9	13,9	3,1	-0,9	2,5	3,5	1,8
a) davki na proizvode	2,3	3,3	4,3	2,6	-11,1	14,3	3,6	-1,0	0,5	2,3	2,2
b) subvencije po proizvodih	0,0	5,6	6,3	1,2	-30,8	50,8	34,9	-4,9	-27,0	-21,5	14,0
3. BRUTO DOMAČI PROIZVOD (3=1+2)	3,0	5,2	4,4	3,5	-4,1	8,4	2,7	2,1	1,5	2,4	2,5

Vir: SURS, napoved UMAR.

Tabela 4a: Stroškovna struktura bruto domačega proizvoda

tekoče cene, mio EUR

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
									napoved		
1. Sredstva za zaposlene	19.740,7	21.011,3	22.584,4	24.391,7	25.114,3	27.424,8	29.534,5	32.713,9	35.167,4	37.749,6	40.246,7
Bruto plače in prejemki	16.941,7	18.035,1	19.374,3	20.940,0	21.506,6	23.484,5	25.355,7	28.123,4	30.232,7	32.368,9	34.326,7
Socialni prispevki delodajalcev	2.799,0	2.976,2	3.210,1	3.451,7	3.607,7	3.940,4	4.178,8	4.590,4	4.934,7	5.380,8	5.920,0
2. Davki na proizvodnjo in uvoz	6.130,0	6.408,8	6.714,3	6.985,2	6.216,8	7.189,5	7.773,8	8.346,0	8.651,2	9.089,9	9.471,0
Davki na proizvode	5.626,8	5.889,7	6.167,1	6.402,9	5.654,7	6.578,9	7.057,7	7.569,0	7.841,9	8.247,8	8.600,3
Drugi davki na proizvodnjo	503,2	519,1	547,2	582,4	562,1	610,6	716,1	776,9	809,3	842,2	870,7
3. Subvencije na proizvodnjo	694,3	718,8	729,8	742,2	2.219,4	1.637,2	1.009,5	1.476,4	1.036,3	940,4	988,1
Subvencije po proizvodih	52,1	54,0	60,0	67,5	55,3	85,9	108,8	515,2	202,7	163,5	169,6
Druge subvencije na proizvodnjo	642,2	664,8	669,8	674,8	2.164,1	1.551,2	900,7	961,2	833,6	776,9	818,5
4. Bruto poslovni presežek / raznovrstni dohodek	14.836,8	15.924,2	16.893,5	17.521,8	17.626,9	19.045,5	20.610,0	24.367,8	24.036,6	25.012,3	26.111,2
Potrošnja stalnega kapitala	7.759,8	7.916,8	8.183,7	8.487,7	8.722,6	9.450,4	10.877,4	11.515,5	11.835,0	12.320,0	12.820,0
Neto poslovni presežek	7.076,9	8.007,4	8.709,8	9.034,1	8.904,3	9.595,2	9.732,7	12.852,2	12.201,6	12.692,3	13.291,2
5. Bruto domači proizvod (5=1+2-3+4)	40.013,2	42.625,5	45.462,4	48.156,5	46.738,7	52.022,6	56.908,8	63.951,2	66.818,9	70.911,4	74.840,8

Vir: SURS, napoved UMAR.

Tabela 4b: Stroškovna struktura bruto domačega proizvoda

struktura v % (tekoče cene)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
									napoved		
1. Sredstva za zaposlene	49,3	49,3	49,7	50,7	53,7	52,7	51,9	51,2	52,6	53,2	53,8
Bruto plače in prejemki	42,3	42,3	42,6	43,5	46,0	45,1	44,6	44,0	45,2	45,6	45,9
Socialni prispevki delodajalcev	7,0	7,0	7,1	7,2	7,7	7,6	7,3	7,2	7,4	7,6	7,9
2. Davki na proizvodnjo in uvoz	15,3	15,0	14,8	14,5	13,3	13,8	13,7	13,1	12,9	12,8	12,7
Davki na proizvode	14,1	13,8	13,6	13,3	12,1	12,6	12,4	11,8	11,7	11,6	11,5
Drugi davki na proizvodnjo	1,3	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,3	1,2	1,2	1,2	1,2
3. Subvencije na proizvodnjo	1,7	1,7	1,6	1,5	4,7	3,1	1,8	2,3	1,6	1,3	1,3
Subvencije po proizvodih	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,8	0,3	0,2	0,2
Druge subvencije na proizvodnjo	1,6	1,6	1,5	1,4	4,6	3,0	1,6	1,5	1,2	1,1	1,1
4. Bruto poslovni presežek / raznovrstni dohodek	37,1	37,4	37,2	36,4	37,7	36,6	36,2	38,1	36,0	35,3	34,9
Potrošnja stalnega kapitala	19,4	18,6	18,0	17,6	18,7	18,2	19,1	18,0	17,7	17,4	17,1
Neto poslovni presežek	17,7	18,8	19,2	18,8	19,1	18,4	17,1	20,1	18,3	17,9	17,8
5. Bruto domači proizvod (5=1+2-3+4)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Vir: SURS, napoved UMAR.

Tabela 5a: Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda

tekoče cene, mio EUR

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
									napoved		
1 BRUTO DOMAČI PROIZVOD (1=4+5)	40.013,2	42.625,5	45.462,4	48.156,5	46.738,7	52.022,6	56.908,8	63.951,2	66.818,9	70.911,4	74.840,8
2 IZVOZ BLAGA IN STORITEV	31.385,0	35.755,1	38.901,6	40.623,4	36.583,2	43.687,2	53.484,4	53.240,1	53.521,3	55.396,4	58.030,9
3 UVOZ BLAGA IN STORITEV	27.929,9	31.892,4	35.026,5	36.448,3	32.379,3	40.632,5	52.490,9	49.144,9	50.225,5	52.007,9	54.537,7
4 SALDO menjave s tujino (4=2-3)	3.455,0	3.862,6	3.875,1	4.175,1	4.204,0	3.054,7	993,5	4.095,2	3.295,8	3.388,6	3.493,2
5 DOMAČA POTROŠNJA (5=6+9)	36.558,1	38.762,8	41.587,3	43.981,4	42.534,7	48.967,9	55.915,3	59.856,0	63.523,0	67.522,9	71.347,6
6 KONČNA POTROŠNJA (6=7+8)	29.016,5	30.131,0	31.785,2	33.948,2	33.098,4	37.598,2	42.018,7	45.642,1	48.421,0	51.433,2	54.324,4
7 ZASEBNA POTROŠNJA	21.325,3	22.197,0	23.416,2	25.049,0	23.414,6	26.762,8	30.973,0	33.344,6	34.603,7	36.650,5	38.369,3
- gospodinjstva	20.965,9	21.821,1	23.012,7	24.620,0	23.002,5	26.278,8	30.341,7	32.665,2	33.898,7	35.909,4	37.598,7
- izdatki zasebnih neprofitnih institucij	359,4	375,9	403,5	429,0	412,1	484,0	631,3	679,4	705,1	741,0	770,6
8 DRŽAVNA POTROŠNJA	7.691,1	7.934,1	8.369,1	8.899,2	9.683,7	10.835,4	11.045,7	12.297,6	13.817,2	14.782,7	15.955,1
9 BRUTO INVESTICIJE (9=10+11)	7.541,6	8.631,8	9.802,1	10.033,2	9.436,4	11.369,7	13.896,6	14.213,9	15.102,1	16.089,7	17.023,2
10 BRUTO INVESTICIJE V OSNOVNA SREDSTVA	7.114,3	7.883,0	8.878,9	9.514,9	8.891,5	10.545,6	12.475,3	13.644,2	13.965,0	14.893,1	15.884,7
11 SPREMEMBE ZALOG IN VREDNOSTNI PREDMETI	427,3	748,7	923,2	518,2	544,9	824,2	1.421,2	569,7	1.137,1	1.196,6	1.138,5

Vir: SURS, napoved UMAR.

Tabela 5b: Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda

struktura v % (tekoče cene)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
									napoved		
1 BRUTO DOMAČI PROIZVOD (1=4+5)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
2 IZVOZ BLAGA IN STORITEV	78,4	83,9	85,6	84,4	78,3	84,0	94,0	83,3	80,1	78,1	77,5
3 UVOZ BLAGA IN STORITEV	69,8	74,8	77,0	75,7	69,3	78,1	92,2	76,8	75,2	73,3	72,9
4 SALDO menjave s tujino (4=2-3)	8,6	9,1	8,5	8,7	9,0	5,9	1,7	6,4	4,9	4,8	4,7
5 DOMAČA POTROŠNJA (5=6+9)	91,4	90,9	91,5	91,3	91,0	94,1	98,3	93,6	95,1	95,2	95,3
6 KONČNA POTROŠNJA (6=7+8)	72,5	70,7	69,9	70,5	70,8	72,3	73,8	71,4	72,5	72,5	72,6
7 ZASEBNA POTROŠNJA	53,3	52,1	51,5	52,0	50,1	51,4	54,4	52,1	51,8	51,7	51,3
- gospodinjstva	52,4	51,2	50,6	51,1	49,2	50,5	53,3	51,1	50,7	50,6	50,2
- izdatki zasebnih neprofitnih institucij	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	1,1	1,1	1,1	1,0	1,0
8 DRŽAVNA POTROŠNJA	19,2	18,6	18,4	18,5	20,7	20,8	19,4	19,2	20,7	20,8	21,3
9 BRUTO INVESTICIJE (9=10+11)	18,8	20,3	21,6	20,8	20,2	21,9	24,4	22,2	22,6	22,7	22,7
10 BRUTO INVESTICIJE V OSNOVNA SREDSTVA	17,8	18,5	19,5	19,8	19,0	20,3	21,9	21,3	20,9	21,0	21,2
11 SPREMEMBE ZALOG IN VREDNOSTNI PREDMETI	1,1	1,8	2,0	1,1	1,2	1,6	2,5	0,9	1,7	1,7	1,5

Vir: SURS, napoved UMAR.

Tabela 6a: Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda

mio EUR

	stalne cene preteklega leta								stalne cene 2023		
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
									napoved		
1 BRUTO DOMAČI PROIZVOD (1=4+5)	39.662,0	42.083,6	44.492,1	47.056,0	46.189,3	50.659,9	53.426,9	58.111,0	64.883,8	66.421,2	68.107,0
2 IZVOZ BLAGA IN STORITEV	31.818,4	34.859,4	37.956,0	40.644,6	37.157,9	41.879,0	46.643,0	52.424,6	53.745,6	55.201,2	57.267,4
3 UVOZ BLAGA IN STORITEV	28.548,4	30.910,5	34.152,6	36.661,8	33.125,2	38.138,4	44.364,7	50.143,3	50.866,0	52.389,3	54.543,0
4 SALDO menjave s tujino (4=2-3)	3.270,0	3.948,9	3.803,4	3.982,8	4.032,7	3.740,6	2.278,3	2.281,2	2.879,7	2.811,9	2.724,4
5 DOMAČA POTROŠNJA (5=6+9)	36.392,0	38.134,7	40.688,7	43.073,2	42.156,5	46.919,3	51.148,6	55.829,8	62.004,2	63.609,3	65.382,6
6 KONČNA POTROŠNJA (6=7+8)	28.891,6	29.619,0	31.067,0	33.235,5	32.770,7	36.168,2	38.936,1	42.324,6	47.243,8	48.336,1	49.703,4
7 ZASEBNA POTROŠNJA	21.424,8	21.860,2	22.952,9	24.703,8	23.508,6	25.884,5	28.181,0	31.018,6	33.894,8	34.753,5	35.570,5
- gospodinjstva	21.071,1	21.490,8	22.557,8	24.288,5	23.092,1	25.411,0	27.591,2	30.390,0	33.204,1	34.050,8	34.856,1
- izdatki zasebnih neprofitnih institucij	353,7	369,4	395,1	415,3	416,5	473,5	589,8	628,6	690,6	702,7	714,4
8 DRŽAVNA POTROŠNJA	7.466,8	7.758,8	8.114,1	8.531,7	9.262,1	10.283,8	10.755,1	11.306,0	13.349,0	13.582,6	14.132,9
9 BRUTO INVESTICIJE (9=10+11)	7.500,4	8.515,7	9.621,8	9.837,8	9.385,9	10.751,0	12.212,5	13.505,2	14.760,4	15.273,2	15.679,2
10 BRUTO INVESTICIJE V OSNOVNA SREDSTVA	7.067,3	7.788,3	8.717,0	9.316,6	8.831,4	9.982,8	10.986,5	12.958,6	13.651,0	14.134,3	14.622,0
11 SPREMEMBE ZALOG IN VREDNOSTNI PREDMETI	433,1	727,5	904,8	521,1	554,5	768,2	1.226,0	546,5	1.109,4	1.138,9	1.057,2

Vir: SURS, napoved UMAR.

Tabela 6b: Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda

realne stopnje rasti v %

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
									napoved		
1 BRUTO DOMAČI PROIZVOD (1=4+5)	3,0	5,2	4,4	3,5	-4,1	8,4	2,7	2,1	1,5	2,4	2,5
2 IZVOZ BLAGA IN STORITEV	6,4	11,1	6,2	4,5	-8,5	14,5	6,8	-2,0	0,9	2,7	3,7
3 UVOZ BLAGA IN STORITEV	6,6	10,7	7,1	4,7	-9,1	17,8	9,2	-4,5	3,5	3,0	4,1
4 SALDO menjave s tujino ¹	0,4	1,2	-0,1	0,2	-0,3	-1,0	-1,5	2,3	-1,9	-0,1	-0,1
5 DOMAČA POTROŠNJA (5=6+9)	2,9	4,3	5,0	3,6	-4,1	10,3	4,5	-0,2	3,6	2,6	2,8
6 KONČNA POTROŠNJA (6=7+8)	3,6	2,1	3,1	4,6	-3,5	9,3	3,6	0,7	3,5	2,3	2,8
7 ZASEBNA POTROŠNJA	4,1	2,5	3,4	5,5	-6,1	10,5	5,3	0,1	1,6	2,5	2,4
- gospodinjstva	4,1	2,5	3,4	5,5	-6,2	10,5	5,0	0,2	1,6	2,5	2,4
- izdatki zasebnih neprofitnih institucij	4,0	2,8	5,1	2,9	-2,9	14,9	21,9	-0,4	1,6	1,7	1,7
8 DRŽAVNA POTROŠNJA	2,3	0,9	2,3	1,9	4,1	6,2	-0,7	2,4	8,5	1,7	4,1
9 BRUTO INVESTICIJE (9=10+11)	0,1	12,9	11,5	0,4	-6,5	13,9	7,4	-2,8	3,8	3,5	2,7
10 BRUTO INVESTICIJE V OSNOVNA SREDSTVA	-3,0	9,5	10,6	4,9	-7,2	12,3	4,2	3,9	0,0	3,5	3,5
11 SPREMEMBE ZALOG IN VREDNOSTNI PREDMETI ¹	0,6	0,8	0,4	-0,9	0,1	0,5	0,8	-1,5	0,8	0,0	-0,1

Vir: SURS, napoved UMAR.

Opomba: ¹ Kot prispevek k realni rasti BDP (v odstotnih točkah).

Tabela 7: Plačilna bilanca - plačilno bilančna statistika

mio EUR

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
									napoved		
I. TEKOČI RAČUN	2.114	2.896	2.960	3.105	3.586	1.951	-637	2.858	1.839	1.649	1.570
1. BLAGO	1.524	1.617	1.272	1.298	2.333	882	-2.459	431	-225	-346	-489
1.1. Izvoz blaga	24.883	28.372	30.808	31.999	29.622	35.255	42.328	41.420	41.537	42.686	44.533
1.2. Uvoz blaga	23.360	26.756	29.535	30.701	27.289	34.373	44.787	40.990	41.762	43.032	45.022
2. STORITVE	1.943	2.255	2.625	2.909	1.913	2.200	3.469	3.589	3.419	3.611	3.869
2.1. Izvoz storitev	6.518	7.395	8.126	8.660	6.985	8.473	11.219	11.906	12.051	12.764	13.574
- Transport	1.839	2.164	2.431	2.512	2.316	2.658	3.397	3.310	3.321	3.462	3.652
- Potovanja	2.271	2.523	2.704	2.843	1.237	1.685	2.972	3.271	3.400	3.596	3.787
- Ostalo	2.409	2.708	2.991	3.305	3.433	4.130	4.850	5.324	5.329	5.706	6.135
2.2. Uvoz storitev	4.575	5.140	5.500	5.751	5.072	6.273	7.750	8.317	8.632	9.153	9.705
- Transport	917	1.098	1.107	1.185	1.128	1.553	1.914	1.589	1.596	1.666	1.759
- Potovanja	1.176	1.322	1.483	1.500	805	1.173	1.833	2.434	2.557	2.734	2.872
- Ostalo	2.482	2.720	2.911	3.066	3.138	3.547	4.003	4.294	4.478	4.753	5.074
1., 2. BLAGO IN STORITVE	3.467	3.872	3.898	4.206	4.247	3.082	1.010	4.019	3.195	3.265	3.380
Izvoz blaga in storitev	31.402	35.768	38.933	40.659	36.608	43.728	53.547	53.326	53.588	55.451	58.107
Uvoz blaga in storitev	27.935	31.896	35.035	36.453	32.361	40.645	52.537	49.306	50.393	52.186	54.726
3. PRIMARNI DOHODKI	-943	-660	-548	-617	-120	-505	-907	-638	-733	-975	-1.120
3.1. Prejemki	1.225	1.342	1.557	1.660	1.636	1.968	2.077	3.037	3.244	3.166	3.150
- Od dela	355	385	486	526	570	598	676	761	795	820	835
- Od kapitala	636	703	802	846	714	1.002	1.102	2.046	2.124	1.932	1.868
- Ostali primarni dohodki	235	255	269	288	351	368	299	229	325	414	447
3.2. Izdatki	2.168	2.003	2.104	2.276	1.756	2.473	2.984	3.675	3.977	4.141	4.270
- Od dela	132	149	173	195	178	202	236	294	320	355	390
- Od kapitala	1.977	1.787	1.865	2.010	1.508	2.182	2.633	3.285	3.495	3.603	3.707
- Ostali primarni dohodki	59	67	66	71	70	90	115	96	162	183	173
4. SEKUNDARNI DOHODKI	-410	-316	-390	-484	-541	-626	-739	-523	-623	-641	-690
4.1. Prejemki	754	878	927	1.002	1.061	1.157	1.314	1.734	1.635	1.729	1.762
4.2. Izdatki	1.163	1.194	1.318	1.486	1.601	1.783	2.053	2.257	2.258	2.369	2.452
II. KAPITALSKI RAČUN	-333	-334	-209	-210	-241	171	-158	8			
1. Bruto pridobitve/ odtujitve neproizvedenih nefinančnih imetij	-45	-76	-24	-59	-96	-86	-198	-378			
2. Kapitalski transferji	-288	-258	-185	-152	-146	257	40	386			
III. FINANČNI RAČUN	1.183	2.112	2.537	2.014	3.670	1.774	-1.784	2.160			
1. Neposredne naložbe	-864	-495	-934	-762	262	-414	-1.416	-572			
- Imetja	434	570	373	1.157	708	1.442	767	766			
- Obveznosti	1.298	1.065	1.307	1.919	446	1.856	2.183	1.338			
2. Naložbe v vrednostne papirje	5.024	2.990	744	734	-1.136	2.778	-12	-253			
3. Finančni derivativi	-270	-185	-81	-163	53	30	-79	138			
4. Ostale naložbe	-2.611	-287	2.757	2.168	4.325	-1.444	-446	2.845			
4.1. Imetja	-2.219	-1.375	2.052	3.274	4.830	2.923	2.980	5.788			
4.2. Obveznosti	392	-1.088	-705	1.106	505	4.367	3.426	2.943			
5. Rezervna imetja	-97	89	52	37	166	824	168	2			
IV. NETO NAPAKE IN IZPUSTITIVE	-598	-450	-214	-881	325	-349	-989	-706			

Vir: BS, napoved UMAR.

Opomba: Metodologija plačilne bilance temelji na priporočilih šeste izdaje Priročnika za izdelavo plačilne bilance, ki ga je izdal Mednarodni denarni sklad (2009).

Tabela 8: Kazalniki trga dela

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
									napoved		
PONUDBA NA TRGU DELA											
Stopnja aktivnosti (20-64 let, v %)	76,2	78,6	79,5	79,9	79,5	79,8	81,1	81,1	81,5	82,0	82,4
Aktivno prebivalstvo po ADS (v tisoč)	995	1.027	1.033	1.028	1.029	1.020	1.027	1.029	1.033	1.038	1.043
- letna rast (v %)	-1,3	3,2	0,7	-0,5	0,1	-0,9	0,8	0,2	0,4	0,5	0,4
ZAPOSLENOST IN BREZPOSELNOST											
Zaposlenost po nacionalnih računih (v tisoč)	961,6	989,5	1.020,9	1.045,7	1038,4	1.051,9	1.082,4	1.100,2	1.105,3	1.111,5	1.116,7
- letna rast (v %)	1,9	2,9	3,2	2,4	-0,7	1,3	2,9	1,6	0,5	0,6	0,5
Delovno aktivni po ADS (v tisoč)	915,1	959,0	980,5	982,3	978,1	971,7	986,2	989,4	991,4	996,9	1.001,6
- letna rast (v %)	-0,3	4,8	2,2	0,2	-0,4	-0,7	1,5	0,3	0,2	0,6	0,5
Stopnja delovne aktivnosti (20-64 let, v %)	70,1	73,4	75,4	76,4	76	76,1	77,9	78,4	78,6	79,0	79,5
Formalno delovno aktivni (v tisoč) *	817,2	845,5	872,8	894,2	888,9	900,3	922,0	933,7	946,2	952,0	956,9
- letna rast (v %)	1,6	3,5	3,2	2,5	-0,6	1,3	2,4	1,3	1,3	0,6	0,5
od teh osebe v delovnem razmerju (v tisoč)	730,5	755,3	780,2	801,9	794,6	804,4	824,1	833,4	843,1	848,3	852,8
- letna rast (v %)	2,4	3,4	3,3	2,8	-0,9	1,2	2,4	1,1	1,2	0,6	0,5
od teh samozaposleni (v tisoč)	86,7	90,2	92,6	92,3	94,3	95,8	97,9	100,4	103,1	103,7	104,1
- letna rast (v %)	-5,3	4,0	2,7	-0,3	2,1	1,6	2,1	2,6	2,8	0,5	0,4
Brezposelni po ADS (v tisoč)	79,7	67,5	52,8	45,7	51,1	47,8	41,3	39,8	38,5	37,9	37,9
- letna rast (v %)	-11,9	-15,3	-21,8	-13,4	11,8	-6,5	-13,7	-3,6	-3,1	-1,5	-0,2
Registrirani brezposelni (v tisoč)	103,2	88,6	78,5	74,2	85,0	74,3	56,7	48,7	45,7	44,6	44,1
- letna rast (v %)	-8,5	-14,1	-11,5	-5,5	14,6	-12,6	-23,8	-14,0	-6,1	-2,5	-1,2
Stopnja brezposelnosti po ADS (v %)	8,0	6,6	5,1	4,5	5,0	4,7	4,0	3,7	3,7	3,7	3,6
Stopnja registrirane brezposelnosti (v %)	11,2	9,5	8,2	7,7	8,7	7,6	5,8	5,0	4,6	4,5	4,4

Vir: SURS, ZRSZ, Eurostat, napoved UMAR.

Opomba: * Po statističnem registru delovno aktivnega prebivalstva, vključno z oceno samostojnih kmetov.

Tabela 9: Indikatorji mednarodne konkurenčnosti

letne stopnje rasti v %

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
									napoved		
Efektivni tečaj¹											
Nominalno	0,9	0,5	0,8	-0,5	0,6	0,0	-1,7	0,8	0,3	0,1	0,0
Realno - deflator cene življenjskih potrebščin	0,2	0,4	0,9	-0,4	-0,5	-0,4	-0,4	2,4	0,0	1,0	0,3
Realno - deflator stroški dela na enoto proizvoda	1,1	0,5	0,8	0,6	3,5	0,7	-0,2	3,3*	2,6	2,5	1,6
Komponente stroškov dela na enoto proizvoda											
Nominalni stroški dela na enoto proizvoda	2,0	0,8	2,8	4,2	7,5	0,9	5,2	9,0	6,1	4,9	3,9
Sredstva za zaposlene na zaposlenega, nominalno	3,2	3,1	4,0	5,2	3,8	8,0	5,0	9,5	7,1	6,8	6,0
Produktivnost dela, realno ²	1,2	2,2	1,2	1,0	-3,4	7,0	-0,2	0,5	1,0	1,8	2,1
Realni stroški dela na enoto proizvoda	1,1	-0,4	0,6	1,8	6,2	-1,7	-1,2	-1,0	3,0	1,2	0,9
Produktivnost dela, nominalno ³	2,1	3,5	3,4	3,4	-2,3	9,9	6,3	10,6	4,0	5,5	5,0

Vir: SURS, ECB, Consensus Economics, Focus Economics, EK, OECD; preračuni, ocena in napoved za Slovenijo UMAR.

Opomba: ¹ Harmonizirani efektivni tečaj do 37 trgovinskih partneric: 18 držav zunaj evrskega območja in 19 držav evrskega območja. ² Bruto domači proizvod na zaposlenega, v stalnih cenah. ³ Bruto domači proizvod na zaposlenega, v tekočih cenah. * Za leto 2023 je ocena UMAR, ki za Slovenijo za stroške dela na enoto proizvoda (NULC) upošteva prve letne ocene BDP za leto 2023 (objava SURS 30. 8. 2024), ki jih podatki ECB ob pripravi publikacije še niso vključevali.

Tabela 10a: Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF

tekoče cene, v mio EUR

BILANCA PRIHODKOV	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
I. SKUPAJ PRIHODKI	15.842	16.803	18.594	19.232	18.529	21.383	23.311	25.035
DAVČNI PRIHODKI	14.240	15.162	16.225	17.179	16.460	18.786	20.557	21.977
DAVKI NA DOHODEK IN DOBIČEK	2.681	2.967	3.296	3.614	3.262	3.981	4.517	4.601
Dohodnina	2.079	2.197	2.447	2.592	2.487	2.845	2.944	3.192
Davek od dohodkov pravnih oseb	599	766	846	997	773	1.115	1.553	1.393
PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST	5.721	6.092	6.550	7.021	7.290	7.928	8.504	9.258
DAVKI NA PLAČILNO LISTO IN DELOVNO SILO	20	21	22	23	22	24	27	28
DAVKI NA PREMOŽENJE	256	274	278	296	287	317	337	347
DOMAČI DAVKI NA BLAGO IN STORITVE	5.433	5.723	5.989	6.127	5.493	6.359	6.884	7.509
Davek na dodano vrednost	3.272	3.504	3.757	3.872	3.528	4.231	4.747	5.147
Trošarine	1.551	1.585	1.560	1.543	1.314	1.470	1.446	1.659
DAVKI NA MEDN. TRGOVINO IN TRANSAKCIJE	82	83	90	99	102	177	289	223
DRUGI DAVKI	48	1	0	-1	4	-1	0	11
NEDAVČNI PRIHODKI	963	1.089	1.351	1.114	1.118	1.338	1.410	1.409
KAPITALSKI PRIHODKI	96	91	153	136	147	228	268	288
DONACIJE	10	9	12	14	18	22	57	38
TRANSFERNI PRIHODKI	51	52	56	58	55	57	58	229
SREDSTVA PREJETA IZ PRORAČUNA EU	481	399	797	731	731	951	962	1.093

Vir: MF.

Tabela 10b: Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF

deleži v primerjavi z BDP v %

BILANCA PRIHODKOV	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
I. SKUPAJ PRIHODKI	39,6	39,4	40,9	39,9	39,6	41,1	41,0	39,1
DAVČNI PRIHODKI	35,6	35,6	35,7	35,7	35,2	36,1	36,1	34,4
DAVKI NA DOHODEK IN DOBIČEK	6,7	7,0	7,3	7,5	7,0	7,7	7,9	7,2
Dohodnina	5,2	5,2	5,4	5,4	5,3	5,5	5,2	5,0
Davek od dohodkov pravnih oseb	1,5	1,8	1,9	2,1	1,7	2,1	2,7	2,2
PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST	14,3	14,3	14,4	14,6	15,6	15,2	14,9	14,5
DAVKI NA PLAČILNO LISTO IN DELOVNO SILO	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
DAVKI NA PREMOŽENJE	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5
DOMAČI DAVKI NA BLAGO IN STORITVE	13,6	13,4	13,2	12,7	11,8	12,2	12,1	11,7
Davek na dodano vrednost	8,2	8,2	8,3	8,0	7,5	8,1	8,3	8,0
Trošarine	3,9	3,7	3,4	3,2	2,8	2,8	2,5	2,6
DAVKI NA MEDN. TRGOVINO IN TRANSAKCIJE	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,5	0,3
DRUGI DAVKI	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
NEDAVČNI PRIHODKI	2,4	2,6	3,0	2,3	2,4	2,6	2,5	2,2
KAPITALSKI PRIHODKI	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,4	0,5	0,5
DONACIJE	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1
TRANSFERNI PRIHODKI	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,4
SREDSTVA PREJETA IZ PRORAČUNA EU	1,2	0,9	1,8	1,5	1,6	1,8	1,7	1,7

Vir: MF, SURS.

Tabela 11a: Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF

tekoče cene, mio EUR

BILANCA ODHODKOV	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
II. SKUPAJ ODHODKI	16.497	17.102	18.068	18.969	22.071	24.300	24.886	27.308
TEKOČI ODHODKI	7.407	7.733	7.966	8.228	9.128	10.394	10.283	11.572
PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM	3.278	3.406	3.583	3.837	4.285	5.020	4.729	5.260
PRISPEVKI DELODAJALCEV ZA SOC. VARNOST	508	533	585	634	681	730	752	833
IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE	2.371	2.627	2.634	2.728	3.021	3.351	3.557	3.869
PLAČILA OBRESTI	1.074	985	868	791	778	732	661	711
REZERVE	176	183	297	238	364	559	584	899
TEKOČI TRANSFERI	7.700	7.913	8.237	8.704	10.868	11.319	11.261	12.050
SUBVENCIJE	397	425	444	468	1.449	867	690	1.003
TRANSFERI POSAMEZNIKOM IN GOSPODINJSTVOM	6.496	6.665	6.926	7.324	8.251	9.168	9.294	9.731
DRUGI TEKOČI TRANSFERI	807	822	867	912	1.168	1.284	1.277	1.316
INVESTICIJSKI ODHODKI - SKUPAJ	962	1.078	1.432	1.527	1.549	1.959	2.612	3.014
INVESTICIJSKI ODHODKI	784	891	1.160	1.253	1.231	1.545	2.053	2.354
INVESTICIJSKI TRANSFERI	178	187	272	274	318	414	559	660
PLAČILA SREDSTEV V PRORAČUN EU	427	378	433	510	526	629	730	672
III. JAVNOFINANČNI PRESEŽEK / PRIMANJKLJAJ (I. - II.)	-654	-299	526	263	-3.542	-2.917	-1.575	-2.274

Vir: MF.

Tabela 11b: Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF

deleži v primerjavi z BDP v %

BILANCA ODHODKOV	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
II. SKUPAJ ODHODKI	41,2	40,1	39,7	39,4	47,2	46,7	43,7	42,7
TEKOČI ODHODKI	18,5	18,1	17,5	17,1	19,5	20,0	18,1	18,1
PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM	8,2	8,0	7,9	8,0	9,2	9,7	8,3	8,2
PRISPEVKI DELODAJALCEV ZA SOC. VARNOST	1,3	1,2	1,3	1,3	1,5	1,4	1,3	1,3
IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE	5,9	6,2	5,8	5,7	6,5	6,4	6,2	6,0
PLAČILA OBRESTI	2,7	2,3	1,9	1,6	1,7	1,4	1,2	1,1
REZERVE	0,4	0,4	0,7	0,5	0,8	1,1	1,0	1,4
TEKOČI TRANSFERI	19,2	18,6	18,1	18,1	23,3	21,8	19,8	18,8
SUBVENCIJE	1,0	1,0	1,0	1,0	3,1	1,7	1,2	1,6
TRANSFERI POSAMEZNIKOM IN GOSPODINJSTVOM	16,2	15,6	15,2	15,2	17,7	17,6	16,3	15,2
DRUGI TEKOČI TRANSFERI	2,0	1,9	1,9	1,9	2,5	2,5	2,2	2,1
INVESTICIJSKI ODHODKI - SKUPAJ	2,4	2,5	3,1	3,2	3,3	3,8	4,6	4,7
INVESTICIJSKI ODHODKI	2,0	2,1	2,6	2,6	2,6	3,0	3,6	3,7
INVESTICIJSKI TRANSFERI	0,4	0,4	0,6	0,6	0,7	0,8	1,0	1,0
PLAČILA SREDSTEV V PRORAČUN EU	1,1	0,9	1,0	1,1	1,1	1,2	1,3	1,1
III. JAVNOFINANČNI PRESEŽEK / PRIMANJKLJAJ (I. - II.)	-1,6	-0,7	1,2	0,5	-7,6	-5,6	-2,8	-3,6

Vir: MF, SURS.

Seznam kratic

ADS	anketa o delovni sili
AJPES	Agencija RS za javnopravne evidence in storitve
APP	(angl. Asset Purchase Programme) – program nakupa vrednostnih papirjev
BDP	bruto domači proizvod
BIS	(angl. <i>Bank for International Settlements</i>) – Banka za mednarodne poravnave
BS	Banka Slovenije
CO₂	ogljikov dioksid
CPI	(angl. <i>Consumer price index</i>) – indeks cen življenjskih potrebščin
DDV	davek na dodano vrednost
ECB	Evropska centralna banka
EIA	(angl. <i>U.S. Energy Information Administration</i>) – Uprava Združenih držav Amerike za energetske informacije
EK	Evropska komisija
ESI	(angl. <i>Economic sentiment indicator</i>) – kazalnik gospodarske klime
EU	Evropska unija
EUR	evro
EUROSTAT	(angl. <i>The Statistical Office of the European Union</i>) – Statistični urad Evropske unije
FED	(angl. <i>Federal Reserve</i>) – Centralna banka ZDA
GFS	(angl. <i>Government finance statistics</i>) – javnofinančna statistika
gl.	glej
HICP	(angl. <i>Harmonised index of consumer prices</i>) – harmonizirani indeks cen življenjskih potrebščin
IKT	informacijsko-komunikacijska tehnologija
IMF	(angl. <i>International Monetary Fund</i>) – Mednarodni denarni sklad
MF	Ministrstvo za finance
NeEIB	neenergetsko industrijsko blago
NPISG	nepridobitne institucije, ki opravljajo storitve za gospodinjstva
NULC	(angl. <i>Nominal unit labour cost</i>) – nominalni stroški dela na enoto proizvoda
OECD	(angl. <i>The Organization for Economic Co-operation and Development</i>) – Organizacija za ekonomsko sodelovanje in razvoj
OS	osnovna sredstva
o. t.	odstotna točka
OVE	obnovljivi viri energije
PEPP	(angl. <i>Pandemic Emergency Purchase Programme</i>) – izredni program nakupa vrednostnih papirjev ob pandemiji
PMI	(angl. <i>Purchasing Managers' Index</i>) – kazalnik vodij nabav
PPS	(angl. <i>Purchasing power standard</i>) – standard kupne moči
RS	Republika Slovenija
S&P	Standard and Poor's
SPTE	soproizvodnja toplote in električne energije
SNA	sistem nacionalnih računov
SZR	sile za zaščito in reševanje
SURS	Statistični urad RS
TR	tekoči račun

UMAR	Urad RS za makroekonomske analize in razvoj
USD	(angl. <i>US dollar</i>) – ameriški dolar
WIIW	(nem. Wiener Institut für Internationale Wirtschaftsvergleiche) – Dunajski inštitut za mednarodne ekonomske primerjave
ZDA	Združene države Amerike
ZRSZ	Zavod RS za zaposlovanje
ZZZS	Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije

Kratice Standardne klasifikacije dejavnosti (SKD 2008)

A – Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo, **B** – Rudarstvo, **C** – Predelovalne dejavnosti, **10** – Prz. živil, **11** – Prz. pijač, **12** – Prz. tobačnih izdelkov, **13** – Prz. tekstilij, **14** – Prz. oblačil, **15** – Prz. usnja, usnjenih in sorodnih izd., **16** – Obd., predel. lesa; izd. iz lesa ipd. rz. poh., **17** – Prz. papirja in izd. iz papirja, **18** – Tisk. in razm. posnetih nosilcev zapisa, **19** – Prz. koksa in naftnih derivatov, **20** – Prz. kemikalij, kemičnih izd., **21** – Prz. farmac. surovin in preparatov, **22** – Prz. izd. iz gume in plastičnih mas, **23** – Prz. nekovinskih mineralnih izd., **24** – Prz. kovin, **25** – Prz. kovinskih izd., prz. strojev in naprav, **26** – Prz. rač., elektronskih, optičnih izd., **27** – Prz. električnih naprav, **28** – Prz. dr. strojev in naprav, **29** – Prz. mot. voz., prikolic in polprikolic, **30** – Prz. dr. vozil in plovil, **31** – Prz. pohištva, **32** – Dr. raznovrstne predelovalne dej., **33** – Popravila in montaža strojev in naprav, **D** – Oskrba z električno energijo, plinom in paro, **E** – Oskrba z vodo; ravnanje z odplakami in odpadki; saniranje okolja, **F** – Gradbeništvo, **G** – Trgovina; vzdrževanje in popravila motornih vozil, **H** – Promet in skladiščenje, **I** – Gostinstvo, **J** – Informacijske in komunikacijske dejavnosti, **K** – Finančne in zavarovalniške dejavnosti, **L** – Poslovanje z nepremičninami, **M** – Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti, **N** – Druge raznovrstne poslovne dejavnosti, **O** – Dejavnost javne uprave in obrambe; dejavnost obvezne socialne varnosti, **P** – Izobraževanje, **Q** – Zdravstvo in socialno varstvo, **R** – Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti, **S** – Druge storitvene dejavnosti, **T** – Dejavnost gospodinjstev z zaposlenim hišnim osebjem; proizvodnja za lastno rabo, **U** – Dejavnost eksteritorialnih organizacij in teles.

**Jesenska napoved
gospodarskih gibanj
2024**